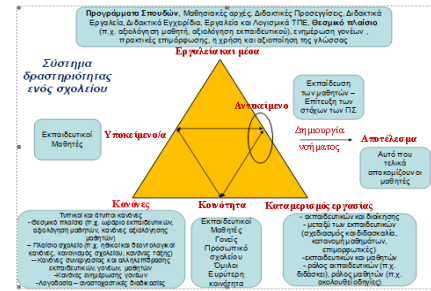

Συμπερίληψη και ένταξη: Κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις

Παναγιώτης Πήλιουρας, Σύμβουλος Α' ΙΕΠ

ΔΠΜΣ: «Παιδαγωγική μέσω Καινοτόμων Τεχνολογιών και Βιοϊατρικών Προσεγγίσεων»
Μάθημα: "Σύγχρονες Τάσεις στην Παιδαγωγική Επιστήμη"

Σενάριο 1

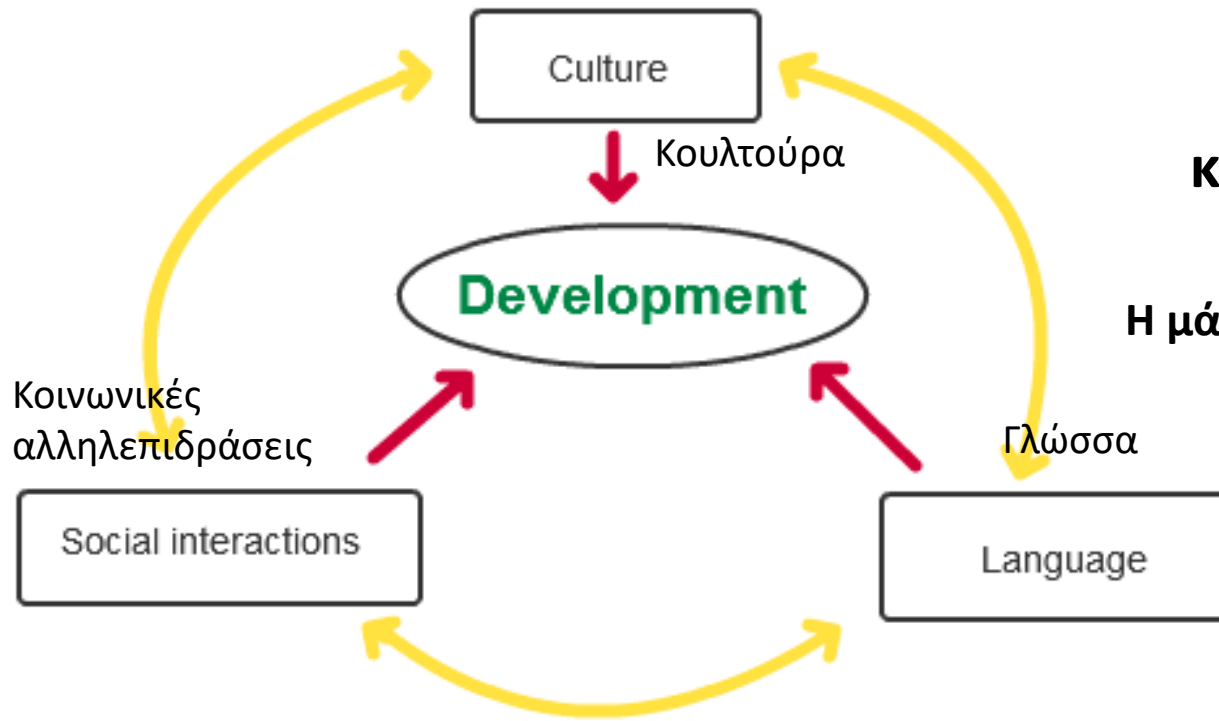

«Ο Γιώργος είναι ένας μαθητής της ΣΤ΄ τάξης δημοτικού χωρίς μαθησιακά προβλήματα και χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα συμπεριφοράς. Την ώρα του μαθήματος:

- ο Γιώργος συστηματικά δυσκολεύεται να συγκεντρωθεί, δεν εργάζεται ικανοποιητικά, δεν ακολουθεί την πορεία της διδασκαλίας και διακόπτει το μάθημα.
- Η συμπεριφορά του Γιώργου αποσπά την προσοχή και άλλων μαθητών και δημιουργεί αταξία στην τάξη.»

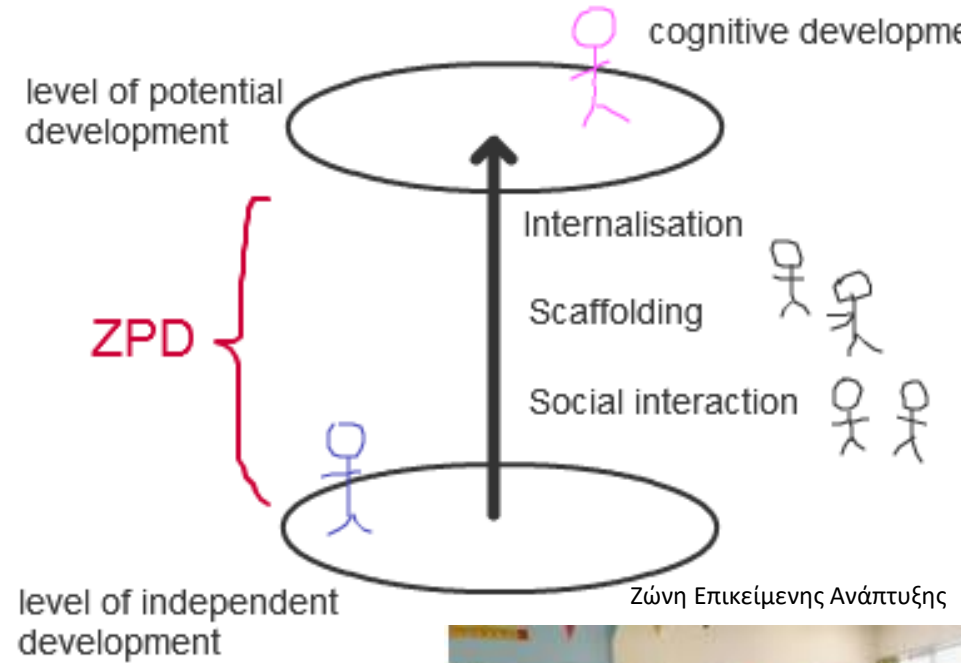
1

Η θεωρία μας
Οι «φακοί» μας

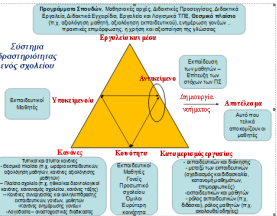
Ιστορική κοινωνικοπολιτισμική θεωρία Vygotsky

Η μάθηση ως κοινωνική διαδικασία

[Πηγή: Vygotsky socialcultural theory of development and ZPD](#)

Κοινωνικοπολιτισμικά προσανατολισμένες θέσεις

Θ
Ε
Ω
Ρ
Η
Τ
Ι
Κ
Ο
Σ

Γενετικός νόμος της πολιτισμικής ανάπτυξης του Vygotsky, 1981

Wittgenstein 1977

Gee1999

Rogoff, 1990, 1998

«Οι κοινωνικοπολιτισμικές προοπτικές υποστηρίζουν πώς η ανάπτυξη/μάθηση είναι μια διαδικασία μετασχηματισμού της συμμετοχής σε κοινωνικοπολιτισμικές δραστηριότητες της κοινότητας. Οι άνθρωποι συνεισφέρουν σε αυτή τη διαδικασία των κοινωνικοπολιτισμικών δραστηριοτήτων την ίδια στιγμή που αυτοί οικειοποιούνται πρακτικές που επινοήθηκαν από άλλους»

Π
Ρ
Ο
Σ
Α
Ν
Α
Τ
Ο
Λ
Ι
Σ
Μ
Ο
Σ

Συζητάμε για 2-3 ζητήματα με βάση το σύστημα

Προγράμματα Σπουδών, Μαθησιακές αρχές, Διδακτικές Προσεγγίσεις, Διδακτικά Εργαλεία, Διδακτικά Εγχειρίδια, Εργαλεία και Λογισμικά ΤΠΕ, **Θεσμικό πλαίσιο** (π.χ. αξιολόγηση μαθητή, αξιολόγηση εκπαιδευτικού), ενημέρωση γονέων, πρακτικές επιμόρφωσης, η χρήση και αξιοποίηση της γλώσσας

Επιδιοκείμενο Αναλυτικό Πρόγραμμα
Ιδανικά, Σκοποί, Στόχοι, Περιεχόμενο, Μέθοδοι Διδασκαλίας

Εν δυνάμει πραγματοποιούμενο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σχολικά Εγχειρίδια και άλλο εκπαιδευτικό υλικό

Διδακτικό έργο
Πραγματοποιηθέν Αναλυτικό Πρόγραμμα Διδακτικές Στρατηγικές, Πρακτικές και Δραστηριότητες

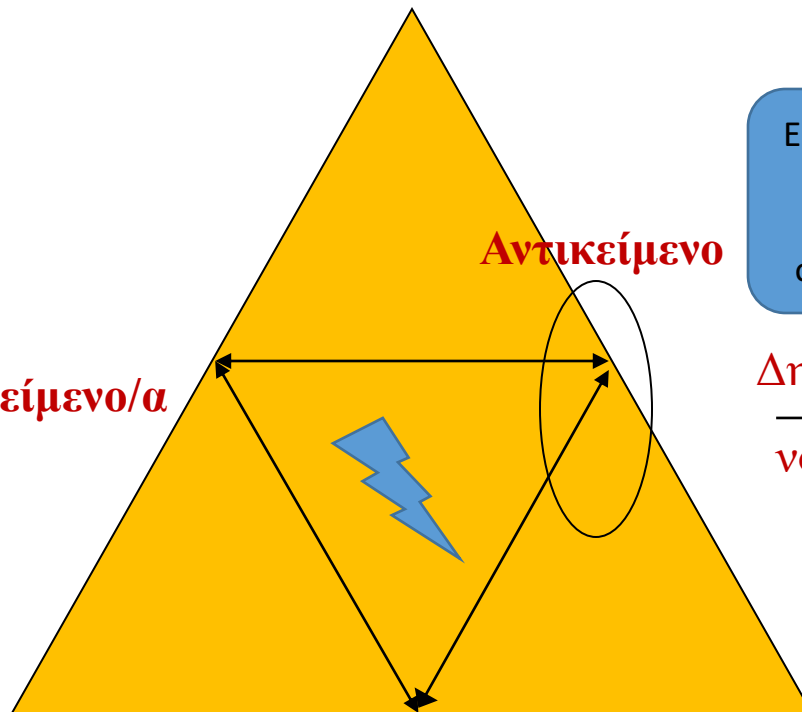
Διδακτικό έργο
Επιτευθέν Αναλυτικό Πρόγραμμα Γνώσεις, Ιδέες, Οικοδόμηση Εννοιών, Δεξιότητες και Στάσεις

Σύστημα δραστηριότητας ενός σχολείου ή μιας τάξης

Εκπαιδευτικοί Μαθητές

Εργαλεία και μέσα

Εκπαίδευση των μαθητών – Επίτευξη των στόχων των ΠΣ

Δημιουργία νοήματος

Αποτέλεσμα

Αυτό που τελικά αποκομίζουν οι μαθητές

Κανόνες

- Τυπικοί και άτυποι κανόνες
- Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. ωράριο εκπαιδευτικών, αξιολόγηση μαθητών, κανόνες αξιολόγησης μαθητών)
- Πλαίσιο σχολείο (π.χ. ηθικοί και δεοντολογικοί κανόνες, κανονισμός σχολείου, κανόνες τάξης)
- Κανόνες συνεργασίας και αλληλεπίδρασης εκπαιδευτικών, γονέων, μαθητών
 - Κανόνες ενημέρωσης γονέων
- Λογοδοσία – αναστοχαστικές διαδικασίες

Κοινότητα

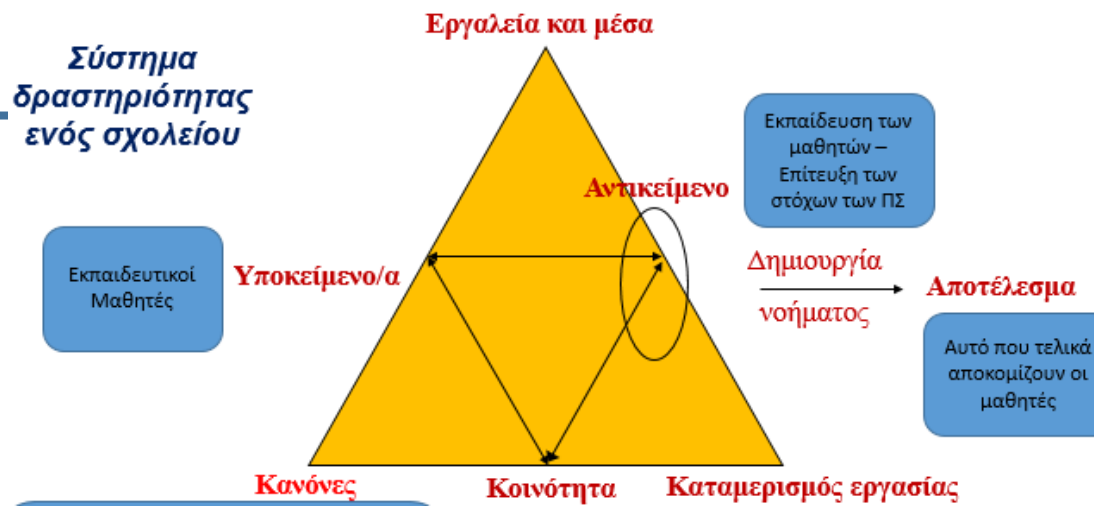
Εκπαιδευτικοί Μαθητές
Γονείς
Προσωπικό σχολείου
Όμιλοι
Ευρύτερη κοινότητα

Καταμερισμός εργασίας

- εκπαιδευτικών και διοίκησης
- μεταξύ των εκπαιδευτικών (σχεδιασμός και διδασκαλία, κατανομή μαθημάτων, επιμορφωτικές)
- εκπαιδευτικών και μαθητών
- ρόλος εκπαιδευτικών (π.χ. διδάσκει), ρόλος μαθητών (π.χ. ακολουθεί οδηγίες)

Θεωρία δραστηριότητας

- Τα διαμεσολαβητικά συστατικά της δραστηριότητας είναι τα εργαλεία (εννοιολογικά και φυσικά), η κοινότητα, οι κανόνες, και ο καταμερισμός εργασίας (Engeström, 1987).
- Αυτό το συλλογικό σύστημα διαμορφώνει το ελάχιστο πλαίσιο μελέτης μέσω του οποίου μπορεί να γίνει κατανοητή η ανθρώπινη πράξη.
- Ένα βασικό χαρακτηριστικό της θεωρίας της δραστηριότητας είναι η αναγνώριση ότι **κάθε τρέχον σύστημα δραστηριότητας εμπεριέχεται φυσικά, κοινωνικά και ιστορικά μέσα σε άλλα ευρύτερα συστήματα δραστηριοτήτων.**

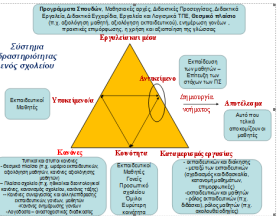
Θεωρία δραστηριότητας

Έχω ένα πρόβλημα ή έχω μια πρόκληση;

- Ο Engestrom 1999 θεωρεί την αστάθεια και την αντίφαση ως την «κινητήριο δύναμη για αλλαγή και ανάπτυξη» και τις μεταβολές και τις αναδιοργανώσεις μέσα σε και μεταξύ των συστημάτων δραστηριοτήτων ως μέρος της εξέλιξης.
- Όπως, υποστηρίζεται και από άλλους κοινωνικοπολιτισμικούς (Lave, Rogoff κ.ά.) δεν είναι μόνο το υποκείμενο που αλλάζει, αλλά και το περιβάλλον που τροποποιείται διαμέσου της διαμεσολαβημένης δραστηριότητας.

Ένα προσωπικό παράδειγμα

Κοινωνικοπολιτισμικές αρχές και μαθησιακά περιβάλλοντα

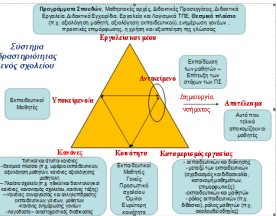
Η μάθηση είναι πλαισιακή: Η γνωστική διαδικασία και η μάθηση έχουν νόημα για τον μαθητή μέσα σε συγκεκριμένες καταστάσεις. Η μάθηση και η γνωστική διαδικασία είναι εγκαθιδρυμένες σε συγκεκριμένα πλαίσια.

Κοινότητες πρακτικής: Οι άνθρωποι δρουν και οικοδομούν νοήματα μέσα σε κοινότητες πρακτικής. Αυτές οι κοινότητες είναι δυναμικές «αποθήκες» και φορείς νοημάτων. Οι κοινότητες οικοδομούν και διαμορφώνουν συγκεκριμένες πρακτικές λόγου/Λόγου.

Η μαθησιακή διαδικασία ως ενεργός συμμετοχή και πράξη: Η μάθηση μπορεί να ειπωθεί ως διαδικασία ανήκει και συμμετέχει σε κοινότητες πρακτικής. Με βάση αυτή τη θεώρηση η μάθηση λογίζεται ως μια διαλεκτική διαδικασία αλληλεπίδρασης με άλλους ανθρώπους, εργαλεία και το φυσικό κόσμο. Για να κατανοήσουμε το είδος μάθησης που λαμβάνει χώρα θα πρέπει να μελετήσουμε τι μαθαίνεται κάθε φορά στο πλαίσιο μιας συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Η μαθησιακή διαδικασία ως μετασχηματισμός της συμμετοχής: Συμμετέχοντας σε κοινά εγχειρήματα κοινωνικοπολιτισμικών δραστηριοτήτων, τα άτομα εμπλέκονται σε μια διαδικασία συνεχούς ανάπτυξης και χρήσης της στιγμής προς στιγμή κατανόησής τους.

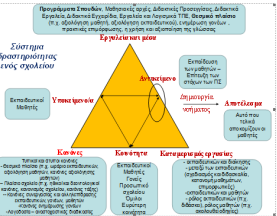
Κοινωνικοπολιτισμικές αρχές και μαθησιακά περιβάλλοντα

Η διαμεσολάβηση των τεχνουργημάτων: Η ανάπτυξη της γνωστικής διαδικασίας (που όπως αναφέρθηκε δεν εντοπίζεται πάντα στο άτομο) εξαρτάται από τη χρήση μιας ποικιλίας τεχνουργημάτων και εργαλείων, με ποιο βασικό από αυτά τη γλώσσα. Αυτά τα εργαλεία και τα περιβάλλοντα (π.χ. ένα δίκτυο υπολογιστών) είναι καθοριστικά για τη φύση της μαθησιακής διαδικασίας που θα λάβει χώρα.

Τα εργαλεία και τα τεχνουργήματα ως πολιτισμικοί πόροι: Τα εργαλεία περιέχουν ενσωματωμένη την ιστορία μιας κουλτούρας. Έτσι, άλλοτε διευκολύνουν και άλλοτε περιορίζουν τα όρια της σκέψης των ατόμων. Επίσης λειτουργούν ως δυναμικά εργαλεία «μετάδοσης» της κουλτούρας και ταυτόχρονα σταδιακού μετασχηματισμού της από τα άτομα που μετέχουν σε αυτήν.

Κανόνες, πρότυπα, πιστεύω: κάθε Λόγος ή κοινότητα πρακτικής έχει τους δικούς του κανόνες, πρότυπα, πιστεύω, αξίες και συγκεκριμένους αποδεκτούς τρόπους διατύπωσης λόγων και δράσης. Χρησιμοποιώντας ένα εργαλείο, όπως η γλώσσα, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, δίνεται η δυνατότητα ανάδυσης συγκεκριμένων νοημάτων για τους κανόνες τα πρότυπα και τα πιστεύω μιας κοινότητας.

Κοινωνικοπολιτισμικές αρχές και μαθησιακά περιβάλλοντα

Ιστορία: Οι δραστηριότητες έχουν νόημα μέσα σ' ένα συγκεκριμένο ιστορικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων και των παρελθοντικών εμπειριών και αλληλεπιδράσεων των συμμετεχόντων καθώς και των προσδοκώμενων αναγκών και μελλοντικών στόχων. Η **κουλτούρα** διαμέσου των εργαλείων των τεχνουργημάτων και των πρακτικών λόγου κωδικοποιεί/ενσωματώνει/μεταφέρει τα συσσωρευμένα νοήματα του παρελθόντος..

Κλίμακες μελέτης της διαδικασίας ανάπτυξης. Η διαδικασία ανάπτυξης του ατόμου μπορεί να μελετηθεί καλύτερα όταν γίνει κατανοητή η δυναμική σχέση μεταξύ του ατομικού και του κοινωνικού επιπέδου, η μικροκλίμακα των αλληλεπιδράσεων με την μακροκλίμακα της επικρατούσας κουλτούρας. Η εστίαση σε ένα επίπεδο, ενώ το άλλο θεωρείται σταθερό ή προβλέψιμο, αποτελεί εν δυνάμει κίνδυνο αυθαίρετης διατύπωσης ερμηνειών και συμπερασμάτων.

Αλληλεπίδραση: Όπως οι δραστηριότητες διαμορφώνουν την ατομική γνωστική διαδικασία έτσι και η ατομική σκέψη και δράση διαμορφώνει τη δραστηριότητα. Αυτή η αμοιβαία αλληλεπίδραση διαμορφώνει μια πιθανοκρατική αντίληψη και μας απομακρύνει από τις γραμμικές αντιλήψεις αιτιότητας της μελέτης των μαθησιακών φαινομένων.

Οι ταυτότητες και η οικοδόμηση του εαυτού: Η αντίληψη για τη μια και μοναδική ταυτότητα του ατόμου έρχεται σε αντίθεση με την κοινωνικοπολιτισμική θέση ότι το άτομο οικειοποιείται και εκδηλώνει πολλαπλές ταυτότητες, ανάλογα με τους Λόγους που συμμετέχει, που μπορεί σε διαφορετικά πλαίσια να χρησιμεύουν ως ενισχυτικά εργαλεία σκέψης και δράσης.

Κοινωνική
οργάνωση της
τάξης και
συνεργατική
διερεύνηση

Συνεργατική
διερεύνηση

Η μάθηση εξαρτάται από το πλαίσιο

Κοινότητες πρακτικής

Η μαθησιακή διαδικασία ως ενεργός συμμετοχή

Η μαθησιακή διαδικασία ως μετασχηματισμός της συμμετοχής

Η μαθησιακή διαδικασία ως πράξη

Τα εργαλεία και τα τεχνουργήματα ως πολιτισμικοί πόροι

Κανόνες, πρότυπα, πιστεύω

Ιστορία

Κλίμακες μελέτης της γνωστικής διαδικασίας

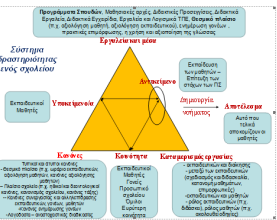
Αλληλεπίδραση

Οι ταυτότητες και η οικοδόμηση του εαυτού

Εργασία σε ομάδες:

- Σε ποιους παράγοντες μπορεί να οφείλεται η συμπεριφορά του Γιώργου (με βάση τη θεωρία της δραστηριότητας);
- Σε τι ενέργειες μπορούμε να προβούμε σε κάθε περίπτωση.

2

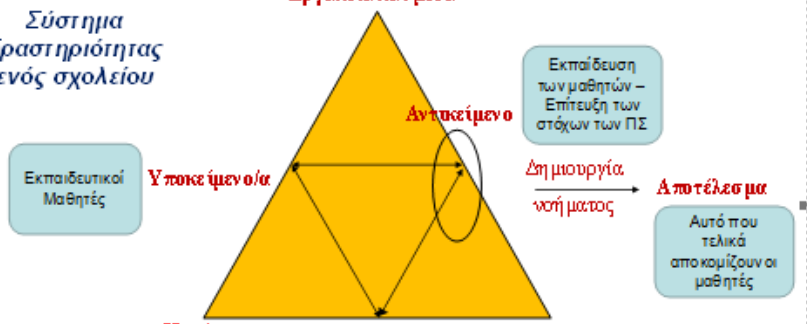
Το ευρύτερο πλαίσιο (κοινότητα) & η δραστηριότητα «σχολείο» και «τάξη»

Η άποψή σας!

Οικογένεια

Προγράμματα Σπουδών, Μαθησιακές αρχές, Διδακτικές Προσεγγίσεις, Διδακτικά Εργαλεία, Διδακτικά Εγχειρίδια, Εργαλεία και Λογισμικά ΤΠΕ, Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. αξιολόγηση μαθητή, αξιολόγηση εκπαιδευτικού), ενημέρωση γονέων, πρακτικές επιμόρφωσης, η χρήση και αξιοποίηση της γλώσσας

Εργαλεία και μέσα

- Κανόνες**
 - Τυπικοί και άτυποι κανόνες
 - Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. ωράριο εκπαιδευτικών, αξιολόγηση μαθητών, κανόνες αξιολόγησης μαθητών)
 - Πλαίσιο σχολείου (π.χ. ηθικοί και δεοντολογικοί κανόνες, κανονισμός σχολείου, κανόνες τάξης)
 - Κανόνες συνεργασίας και αλληλεπίδρασης εκπαιδευτικών, γονέων, μαθητών
 - Κανόνες ενημέρωσης γονέων
 - Λογολογία - αναστασιαστικές διαδικασίες
- Κοινότητα**
 - Εκπαιδευτικοί
 - Μαθητές
 - Γονείς
 - Προσωπικό σχολείου
 - Όμιλοι
 - Ευρύτερη κοινότητα
- Καταμερισμός εργασίας**
 - εκπαιδευτικών και διακρίσης
 - μεταξύ των εκπαιδευτικών (σχεδιασμός και διδασκαλία, κατανομή μαθημάτων, επιμορφωτικές)
 - εκπαιδευτικών και μαθητών
 - ρόλος εκπαιδευτικών (π.χ. διδάσκει), ρόλος μαθητών (π.χ. ακολουθεί οδηγίες)

Ή οικογένεια

Δέτε την οικογένεια.
 "Ετοιμοι όλοι νά φάνε.
 Νά ο πατέρας, ή Λόλα,

ό Μίμης, ή Έλλη, ή Άννα,
 ή γιαγιά κι ή μητέρα.
 Τί μεγάλη οικογένεια!

Ή οικογένεια
 έτοιμάζεται για φαγητό.

Είναι ή ώρα του φαγητού. Ή μητέρα τό έτοιμάζει και ή Άννα, σαν καλή νοικοκυρούλα, τήν βοηθει.
 Ή άλλη οικογένεια, ο πατέρας, ο Ρήγας, ή Νίνα και ή γιαγιά, ένιψαν τά χέρια των και περιμένουν.
 Ή γάτα στά πόδια τής Νίνας ρουθουνίζει. Έπειτα από λίγο ή κυρά Φανή φωνάζει: έτοιμο τό φαγητό.
 Όλοι έπιασαν τίς θέσεις τους και ή κυρά ψιμίνα τή δική της, στό πιατάκι της.

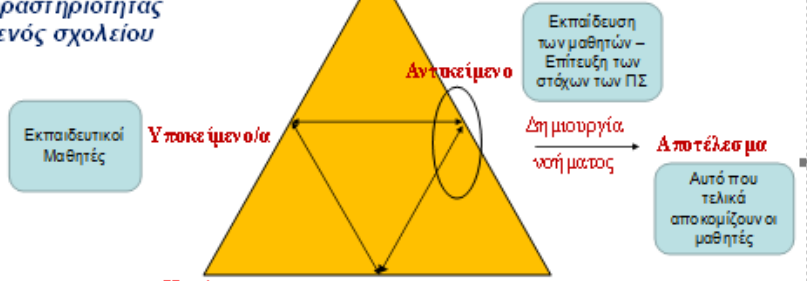

οι=1

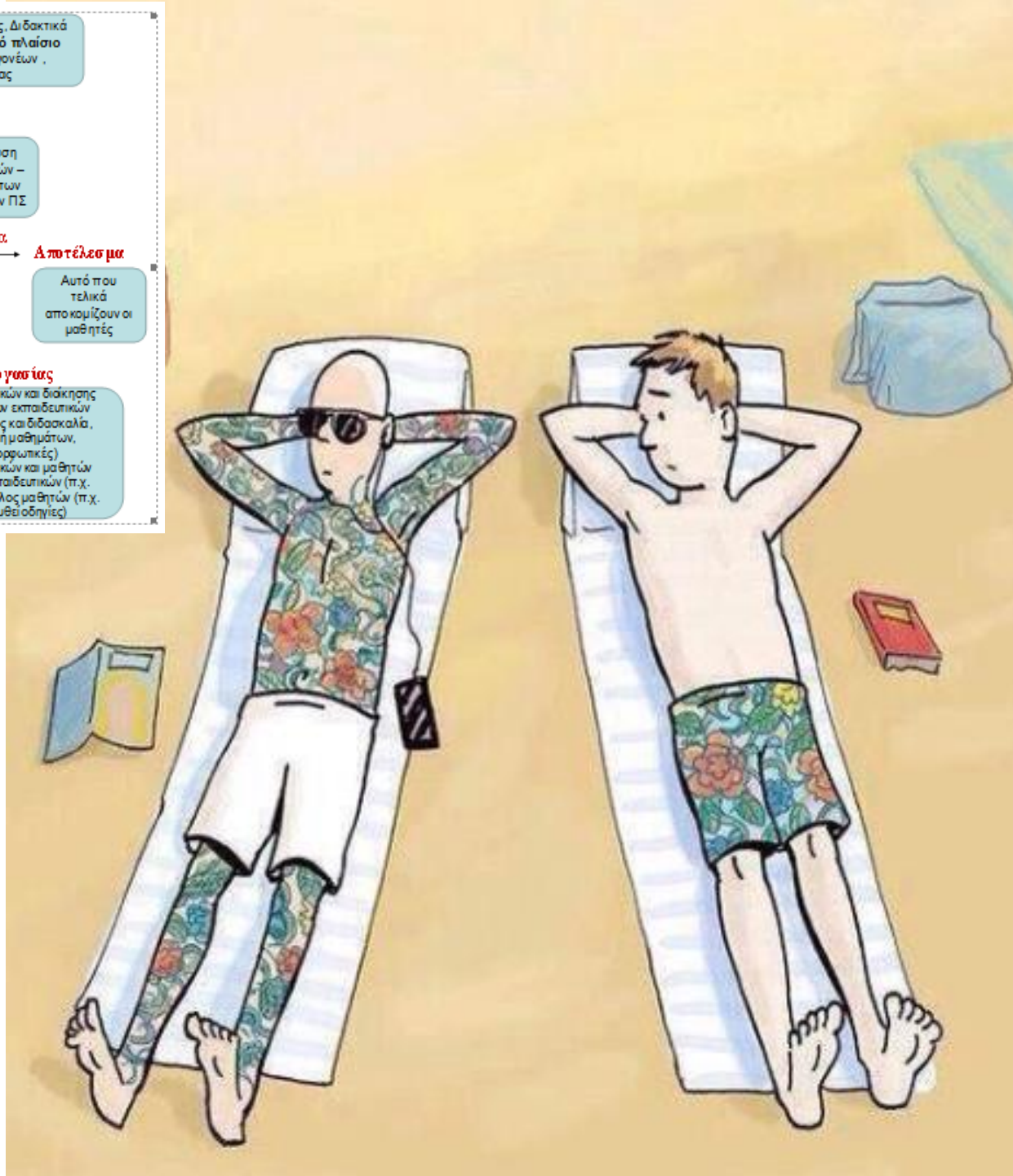
Προγράμματα Σπουδών, Μαθησιακές αρχές, Διδακτικές Προσεγγίσεις, Διδακτικά Εργαλεία, Διδακτικά Εγχειρίδια, Εργαλεία και Λογισμικά ΤΠΕ, Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. αξιολόγηση μαθητή, αξιολόγηση εκπαιδευτικού), ενημέρωση γονέων, πρακτικές επιμόρφωσης, η χρήση και αξιοποίηση της γλώσσας

Εργαλεία και μέσα

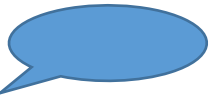
Σύστημα δραστηριότητας ενός σχολείου

- Κανόνες**
 - Τυπικοί και άτυποι κανόνες
 - Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. ωράριο εκπαιδευτικών, αξιολόγηση μαθητών, κανόνες αξιολόγησης μαθητών)
 - Πλαίσιο σχολείου (π.χ. ηθικοί και δεοντολογικοί κανόνες, κανονισμός σχολείου, κανόνες τάξης)
 - Κανόνες συνεργασίας και αλληλεπίδρασης εκπαιδευτικών, γονέων, μαθητών
 - Κανόνες ενημέρωσης γονέων
 - Λογοδοσία – ανασταχαστικές διαδικασίες
- Κοινότητα**
 - Εκπαιδευτικοί
 - Μαθητές
 - Γονείς
 - Προσωπικό σχολείου
 - Όμιλοι
 - Ευρύτερη κοινότητα
- Καταμερισμός εργασίας**
 - εκπαιδευτικών και διακρίσης
 - μεταξύ των εκπαιδευτικών (σχεδιασμός και διδασκαλία, κατανομή μαθημάτων, επιμορφωτικές)
 - εκπαιδευτικών και μαθητών
 - ρόλος εκπαιδευτικών (π.χ. διδάσκει), ρόλος μαθητών (π.χ. ακολουθεί οδηγίες)

- Κοινότητες πρακτικής
- Η μαθησιακή διαδικασία ως ενεργός συμμετοχή
- Η μαθησιακή διαδικασία ως μετασχηματισμός της συμμετοχής
- Η μαθησιακή διαδικασία ως πράξη
- Τα εργαλεία και τα τεχνουργήματα ως πολιτισμικοί πόροι
- Κανόνες, πρότυπα, πιστεύω
- Ιστορία
- Κλίμακες μελέτης της γνωστικής διαδικασίας
- Αλληλεπίδραση
- Οι ταυτότητες και η οικοδόμηση του εαυτού

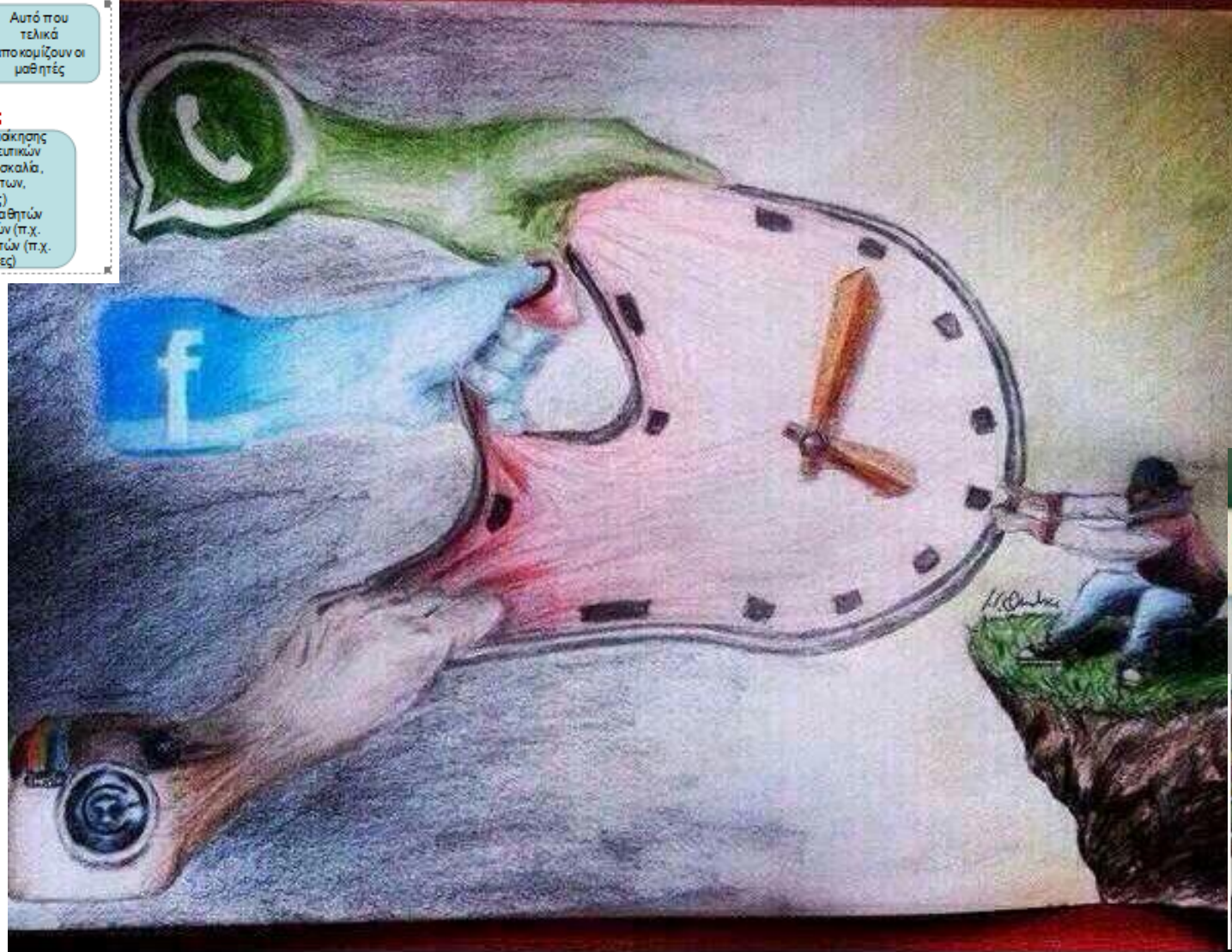
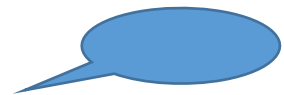
Προγράμματα Σπουδών, Μαθησιακές αρχές, Διδακτικές Προσεγγίσεις, Διδακτικά Εργαλεία, Διδακτικά Εγχειρίδια, Εργαλεία και Λογισμικά ΤΠΕ, Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. αξιολόγηση μαθητή, αξιολόγηση εκπαιδευτικού), ενημέρωση γονέων, πρακτικές επιμόρφωσης, η χρήση και αξιοποίηση της γλώσσας

Εργαλεία και μέσα

Σύστημα δραστηριότητας ενός σχολείου

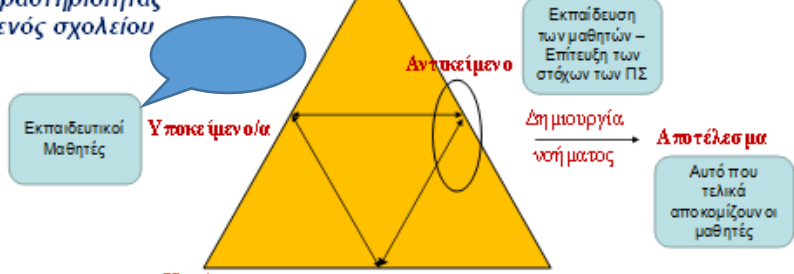
- Κανόνες**
 - Τυπικοί και άτυποι κανόνες
 - Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. ωράριο εκπαιδευτικών, αξιολόγηση μαθητών, κανόνες αξιολόγησης μαθητών)
 - Πλαίσιο σχολείου (π.χ. ηθικοί και βιολογικοί κανόνες, κανονισμός σχολείου, κανόνες τάξης)
 - Κανόνες συνεργασίας και αλληλεπίδρασης εκπαιδευτικών, γονέων, μαθητών
 - Κανόνες ενημέρωσης γονέων
 - Λογολογία – ανασταχαστικές διαδικασίες
- Κοινότητα**
 - Εκπαιδευτικοί
 - Μαθητές
 - Γονείς
 - Προσωπικό
 - Όμιλοι
 - Ευρύτερη κοινότητα
- Καταμερισμός εργασίας**
 - εκπαιδευτικών και διοίκησης
 - μεταξύ των εκπαιδευτικών (σχεδιασμός και διδασκαλία, κατανομή μαθημάτων, επιμορφωτικές)
 - εκπαιδευτικών και μαθητών
 - ρόλος εκπαιδευτικών (π.χ. διδάσκει), ρόλος μαθητών (π.χ. ακολουθεί οδηγίες)

Προγράμματα Σπουδών, Μαθησιακές αρχές, Διδακτικές Προσεγγίσεις, Διδακτικά Εργαλεία, Διδακτικά Εγχειρίδια, Εργαλεία και Λογισμικά ΤΠΕ, Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. αξιολόγηση μαθητή, αξιολόγηση εκπαιδευτικού), ενημέρωση γονέων, πρακτικές επιμόρφωσης, η χρήση και αξιοποίηση της γλώσσας

Εργαλεία και μέσα

Σύστημα δραστηριότητας ενός σχολείου

- Κανόνες**
 - Τυπικοί και άτυποι κανόνες
 - Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. ωράριο εκπαιδευτικών, αξιολόγηση μαθητών, κανόνες αξιολόγησης μαθητών)
 - Πλαίσιο σχολείο (π.χ. ηθικοί και βιολογικοί κανόνες, κανονισμός σχολείου, κανόνες τάξης)
 - Κανόνες συνεργασίας και αλληλεπίδρασης εκπαιδευτικών, γονέων, μαθητών
 - Κανόνες ενημέρωσης γονέων
 - Λογοδοσία – ανασταχαστικές διαδικασίες
- Κοινότητα**
 - Εκπαιδευτικοί Μαθητές
 - Γονείς
 - Προσωπικό σχολείου
 - Όμιλοι
 - Ευρύτερη κοινότητα
- Καταμερισμός εργασιών**
 - εκπαιδευτικών και διοίκησης
 - μεταξύ των εκπαιδευτικών (σχεδιασμός και διδασκαλία, κατανομή μαθημάτων, επιμορφωτικές)
 - εκπαιδευτικών και μαθητών
 - ρόλος εκπαιδευτικών (π.χ. διδάσκει), ρόλος μαθητών (π.χ. ακολουθεί οδηγίες)

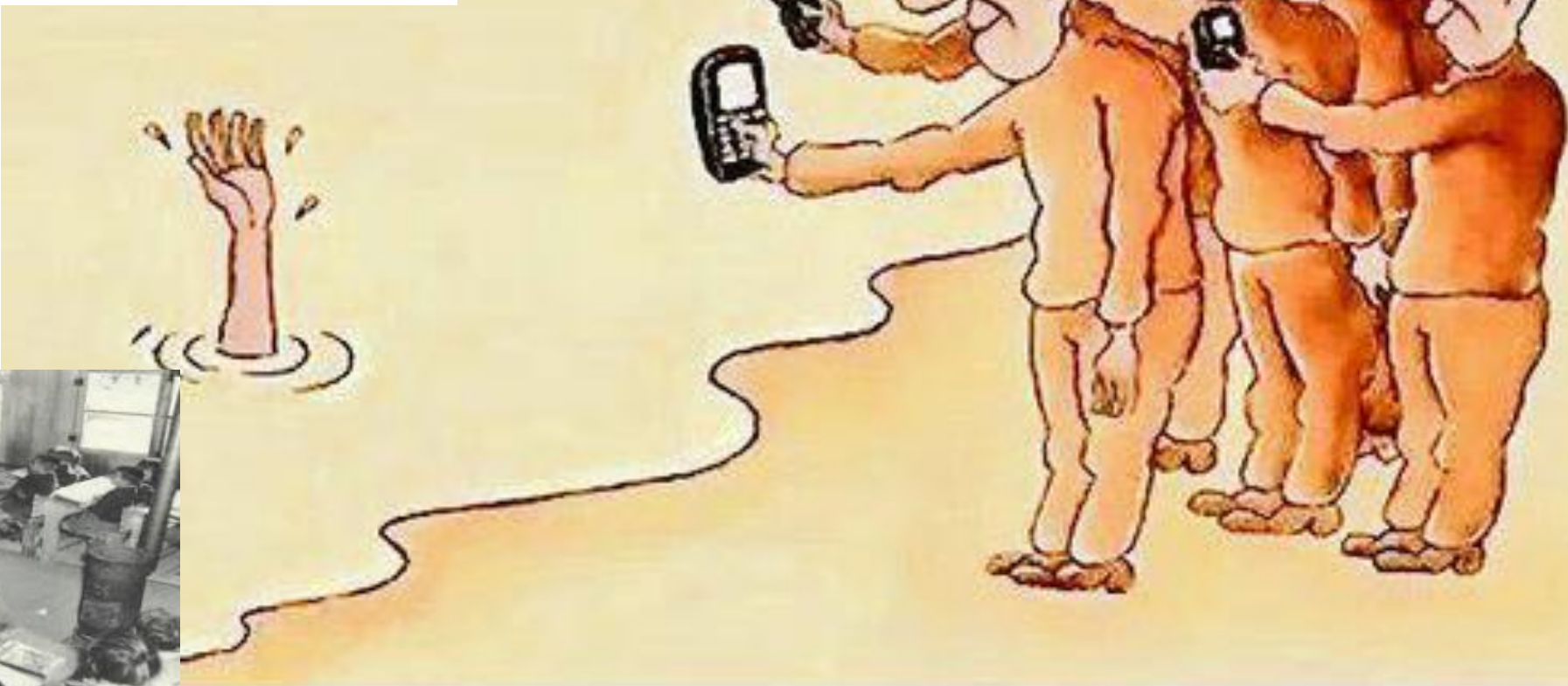
Προγράμματα Σπουδών, Μαθησιακές αρχές, Διδακτικές Προσεγγίσεις, Διδακτικά Εργαλεία, Διδακτικά Εγχειρίδια, Εργαλεία και Λογισμικά ΤΠΕ, Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. αξιολόγηση μαθητή, αξιολόγηση εκπαιδευτικού), ενημέρωση γονέων, πρακτικές επιμόρφωσης, η χρήση και αξιοποίηση της γλώσσας

Εργαλεία και μέσα

Σύστημα δραστηριότητας ενός σχολείου

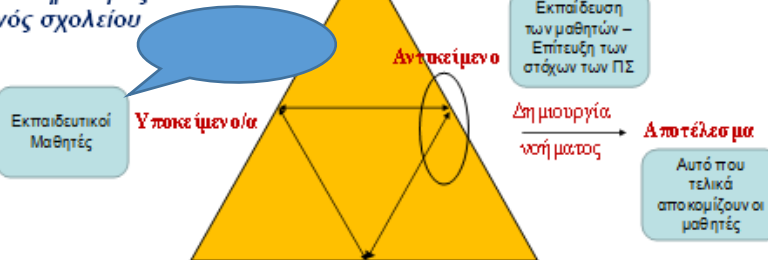
- Κανόνες**
 - Τυπικοί και άτυποι κανόνες
 - Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. ωράριο εκπαιδευτικών, αξιολόγηση μαθητών, κανόνες αξιολόγησης μαθητών)
 - Πλαίσιο σχολείο (π.χ. ηθικοί και βιολογικοί κανόνες, κανονισμός σχολείου, κανόνες τάξης)
 - Κανόνες συνεργασίας και αλληλεπίδρασης εκπαιδευτικών, γονέων, μαθητών
 - Κανόνες ενημέρωσης γονέων
 - Λογολογία – ανασταχαστικές διαδικασίες
- Κοινότητα**
 - Εκπαιδευτικοί Μαθητές
 - Γονείς
 - Προσωπικό σχολείου
 - Όμιλοι
 - Ευρύτερη κοινότητα
- Καταμερισμός εργασίας**
 - εκπαιδευτικών και διοίκησης
 - μεταξύ των εκπαιδευτικών (σχεδιασμός και διδασκαλία, κατανομή μαθημάτων, επιμορφωτικές)
 - εκπαιδευτικών και μαθητών
 - ρόλος εκπαιδευτικών (π.χ. διδάσκει), ρόλος μαθητών (π.χ. ακολουθεί οδηγίες)

Προγράμματα Σπουδών, Μαθησιακές αρχές, Διδακτικές Προσεγγίσεις, Διδακτικά Εργαλεία, Διδακτικά Εγχειρίδια, Εργαλεία και Λογισμικά ΤΠΕ, Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. αξιολόγηση μαθητή, αξιολόγηση εκπαιδευτικού), ενημέρωση γονέων, πρακτικές επιμόρφωσης, η χρήση και αξιοποίηση της γλώσσας

Εργαλεία και μέσα

Σύστημα δραστηριότητας ενός σχολείου

Κανόνες

Κωμότητα

Καταμερισμός εργασιών

Τυπικοί και άτυποι κανόνες
- Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. ωράριο εκπαιδευτικών, αξιολόγηση μαθητών, κανόνες αξιολόγησης μαθητών)
- Πλαίσιο σχολείο (π.χ. ηθικοί και δεοντολογικοί κανόνες, κανονισμός σχολείου, κανόνες τάξης)
- Κανόνες συνεργασίας και αλληλεπίδρασης εκπαιδευτικών, γονέων, μαθητών
- Κανόνες ενημέρωσης γονέων
- Λογολοσία – ανασταχαστικές διαδικασίες

Εκπαιδευτικοί Μαθητές Γονείς Προσωπικό σχολείου Όμιλοι Ευρύτερη κοινότητα

- εκπαιδευτικών και διοικήσης
- μεταξύ των εκπαιδευτικών (σχεδιασμός και διδασκαλία, κατανομή μαθημάτων, επιμορφωτικές)
- εκπαιδευτικών και μαθητών
- ρόλος εκπαιδευτικών (π.χ. διδάσκει), ρόλος μαθητών (π.χ. ακολουθεί οδηγίες)

Most of the new arrivals seem incapable of conversation. They just stare at their hands in despair.

Προγράμματα Σπουδών, Μαθησιακές αρχές, Διδακτικές Προσεγγίσεις, Διδακτικά Εργαλεία, Διδακτικά Εγχειρίδια, Εργαλεία και Λογισμικά ΤΠΕ, Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. αξιολόγηση μαθητή, αξιολόγηση εκπαιδευτικού), ενημέρωση γονέων, πρακτικές επιμόρφωσης, η χρήση και αξιοποίηση της γλώσσας

Εργαλεία και μέσα

Σύστημα δραστηριότητας ενός σχολείου

Εκπαιδευτικοί Μαθητές

Υποκειμενο/α

Αντικείμενο

Εκπαίδευση των μαθητών – Επίτευξη των στόχων των ΠΣ

Δημιουργία νοήματος

Αποτέλεσμα

Αυτό που τελικά αποκομίζουν οι μαθητές

Κανόνες

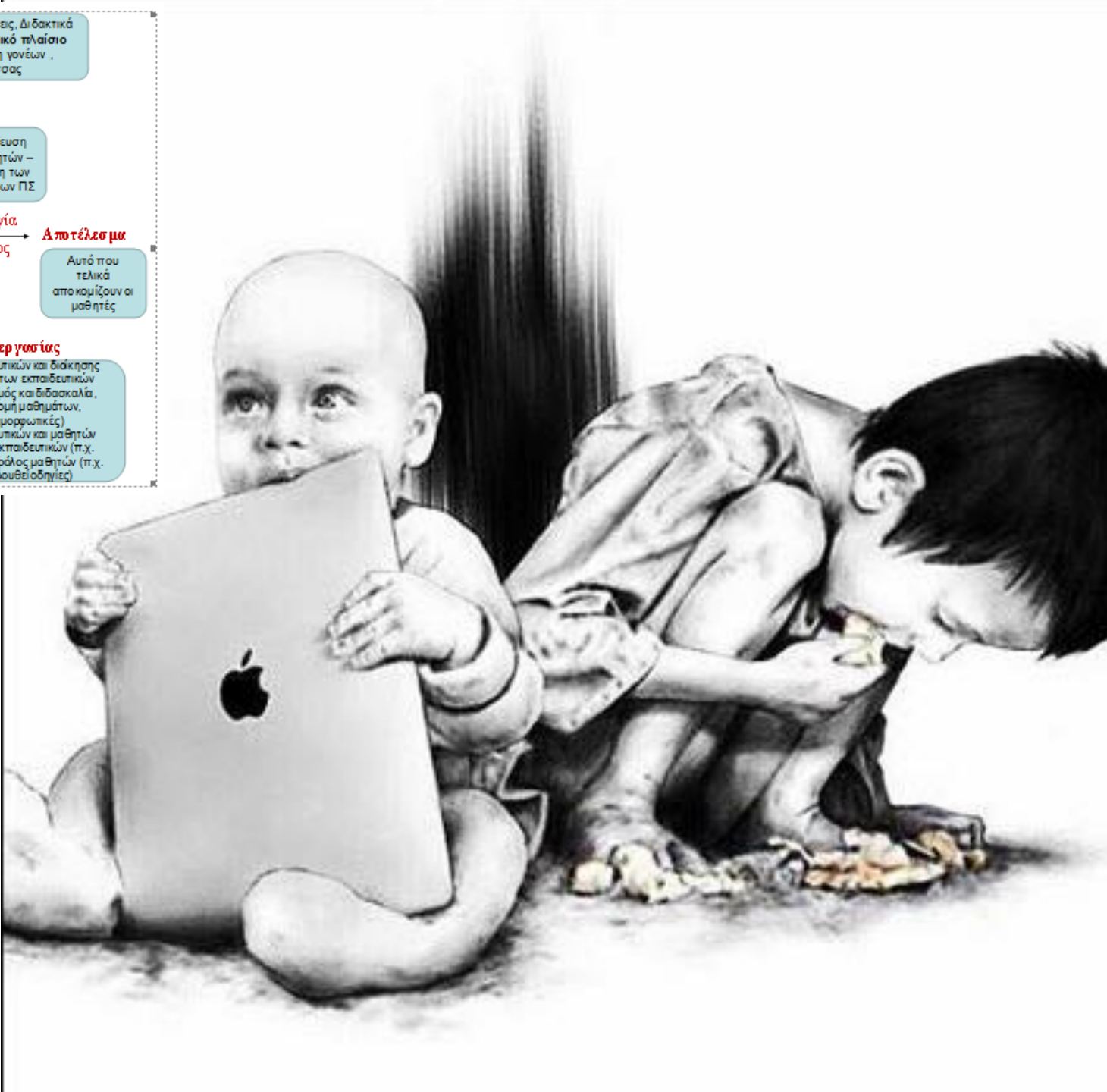
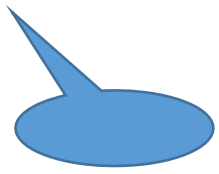
Κοινότητα

Καταμερισμός εργασίας

Τυπικοί και άτυποι κανόνες
- Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. ωράριο εκπαιδευτικών, αξιολόγηση μαθητών, κανόνες αξιολόγησης μαθητών)
- Πλαίσιο σχολείο (π.χ. ηθικοί και βιολογικοί κανόνες, κανονισμός σχολείου, κανόνες τάξης)
- Κανόνες συνεργασίας και αλληλεπίδρασης εκπαιδευτικών, γονέων, μαθητών
- Κανόνες ενημέρωσης γονέων
- Λογοδοσία – αναστασιακές διαδικασίες

Εκπαιδευτικοί Μαθητές Γονείς Προσωπικό σχολείου Όμιλοι Ευρύτερη κοινότητα

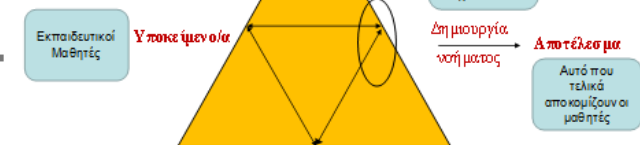
- εκπαιδευτικών και διοίκησης
- μεταξύ των εκπαιδευτικών (σχεδιασμός και διδασκαλία, κατανομή μαθημάτων, επιμορφωτικές)
- εκπαιδευτικών και μαθητών
- ρόλος εκπαιδευτικών (π.χ. διδάσκει), ρόλος μαθητών (π.χ. ακολουθεί οδηγίες)

Προγράμματα Σπουδών. Μαθησιακές αρχές, Διδακτικές Προσεγγίσεις, Διδακτικά Εργαλεία, Διδακτικά Εγχειρίδια, Εργαλεία και Λογισμικά ΤΠΕ, Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. αξιολόγηση μαθητή, αξιολόγηση εκπαιδευτικού), ενημέρωση γονέων, πρακτικές επιμόρφωσης, η χρήση και αξιοποίηση της γλώσσας

Εργαλεία και μέσα

Σύστημα δραστηριότητας ενός σχολείου

Κανόνες

Τυπικοί και άτυποι κανόνες
 - Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. ωράριο εκπαιδευτικών, αξιολόγηση μαθητών, κανόνες αξιολόγησης μαθητών)
 - Πλαίσιο σχολείο (π.χ. ηθικοί και θρησκευτικοί κανόνες, κανόνες σχολείου, κανόνες τάξης)
 - Κανόνες συνεννόησης και αλληλεπίδρασης εκπαιδευτικών, γονέων, μαθητών
 - Κανόνες επιμόρφωσης γονέων
 - Λογοδοσία - αναστοχαστικές διαδικασίες

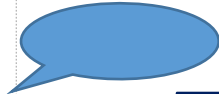
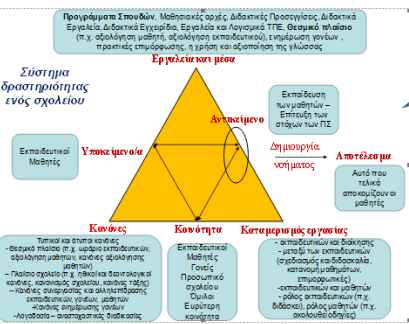
Κοινότητα

Εκπαιδευτικοί Μαθητές Γονείς Προσωπικό σχολείου Ουλικά Ευρύτερη κοινότητα

Καταμετωμός εργασιών

- εκπαιδευτικών και διακρίσης - μεταξύ των εκπαιδευτικών (σχεδιασμός και διδασκαλία, κατανομή μαθημάτων, επιμορφωτικές)
 - εκπαιδευτικών και μαθητών - ρόλος εκπαιδευτικών (π.χ. διδάσκει), ρόλος μαθητών (π.χ. ακολουθεί οδηγίες)

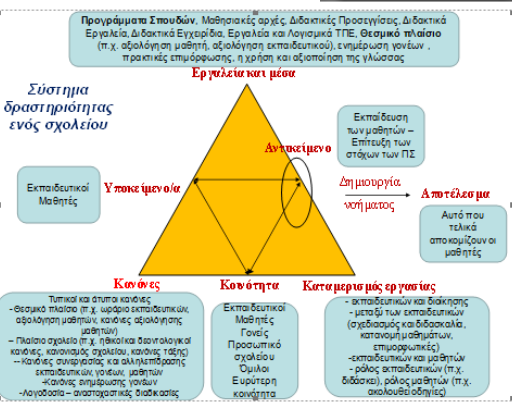

Ταυτόχρονα με τα χρόνια αλλάζουν ...

- Οι απόψεις μας για το πως μαθαίνουν τα παιδιά (μάθηση)
 - Οι τρόποι διδασκαλίας/στρατηγικές διδασκαλίας (διδασκαλία)
 - Το τι της μάθησης (είναι αρκετό το γνωστικό περιεχόμενο;)
- ... οι στόχοι της εκπαίδευσης.

Κάποια αντινομία?

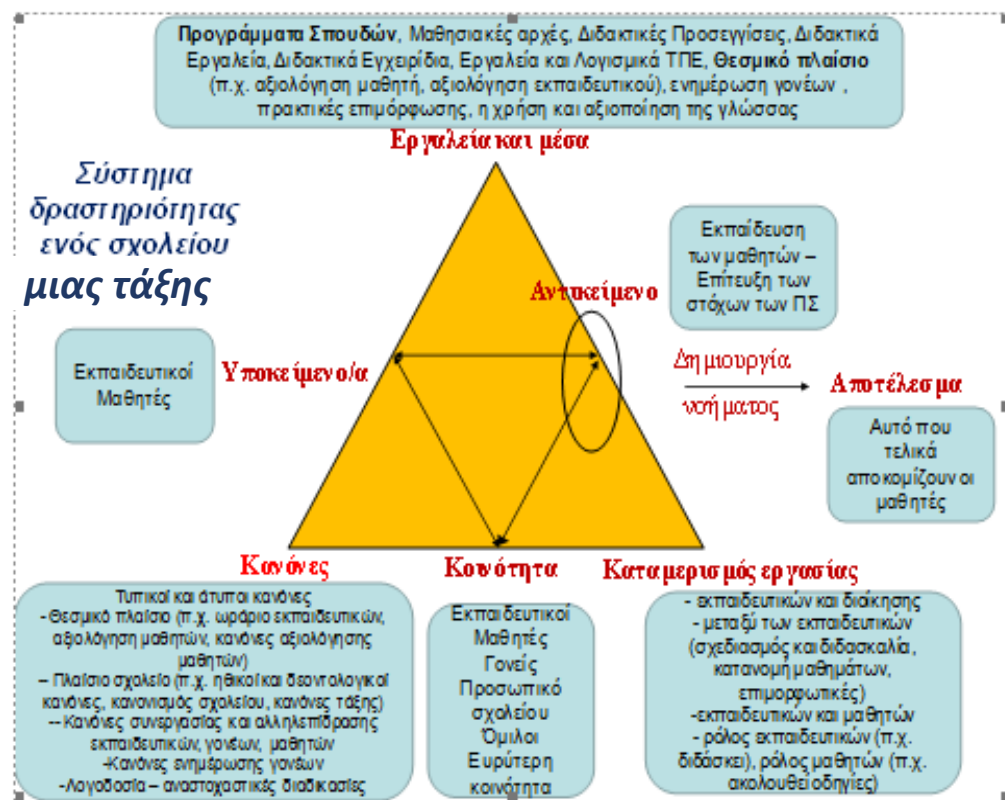
The Seven Cs – 21st Century Lifelong Skills

Seven Cs	Component Skills
Critical Thinking-and-Doing	Problem-solving, Research, Analysis, Project Management, etc.
Creativity	New Knowledge Creation, "Best Fit" Design Solutions, Artful Storytelling, etc.
Collaboration	Cooperation, Compromise, Consensus, Community-building, etc.
Cross-cultural Understanding	Across Diverse Ethnic, Knowledge and Organizational Cultures
Communication	Crafting Messages and Using Media Effectively
Computing	Effective Use of Electronic Information and Knowledge Tools
Career & Learning Self-reliance	Managing Change, Lifelong Learning and Career Redefinition

A vision of students today

3

Το πλαίσιο του σχολείου Η δραστηριότητα «σχολείο» και η/οι δραστηριότητα/τες «τάξη/εις»

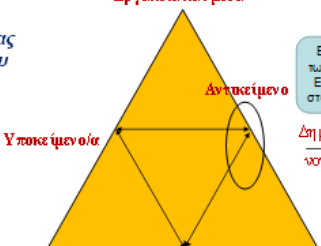

Προγράμματα Σπουδών, Μαθησιακές αρχές, Διδακτικές Προσεγγίσεις, Διδακτικά Εργαλεία, Διδακτικά Εγχειρίδια, Εργαλεία και Λογισμικά ΤΠΕ, Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. αξιολόγηση μαθητή, αξιολόγηση εκπαιδευτικού), ενημέρωση γονέων, πρακτικές επιμόρφωσης, η χρήση και αξιοποίηση της γλώσσας

Εργαλεία και μέσα

Σύστημα δραστηριότητας ενός σχολείου

Εκπαιδευτικοί
Μαθητές

Εκπαίδευση των μαθητών – Επίτευξη των στόχων των ΠΣ

Δημιουργία νοήματος

Αποτέλεσμα
Αυτό που τελικά αποκομίζουν οι μαθητές

Κανόνες

Τυπικοί και άτυποι κανόνες
- Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. κώδικας εκπαιδευτικών, αξιολόγηση μαθητών)
- Πλαίσιο σχολείου (π.χ. ηθικοί και διανοητικοί κανόνες, κανονισμός σχολείου, κανόνες τάξης)
- Κανόνες συμπεριφοράς και αλληλεπίδρασης εκπαιδευτικών, γονέων, μαθητών
- Κανόνες ενημέρωσης γονέων
- Λογοδοσία – ανασταχτικές διαδικασίες

Κοινότητα

Εκπαιδευτικοί
Μαθητές
Γονείς
Προσωπικό
Σχολείου
Όμιλοι
Ευρύτερη κοινότητα

Καταμερισμός εργασιών

- εκπαιδευτικών και διοίκησης
- μεταξύ των εκπαιδευτικών (σχεδιασμός και διδασκαλία, κατανομή μαθημάτων, επιμορφωτικές)
- εκπαιδευτικών και μαθητών
- ρόλος εκπαιδευτικών (π.χ. δίδασκε), ρόλος μαθητών (π.χ. ακολουθειοληγίες)

Το Μπενάκειο Διδασκτήριο λίγο μετά την έναρξη λειτουργίας του (1929)

Πώς βλέπουν οι μαθητές το σχολείο και ειδικότερα το σχολείο τους;

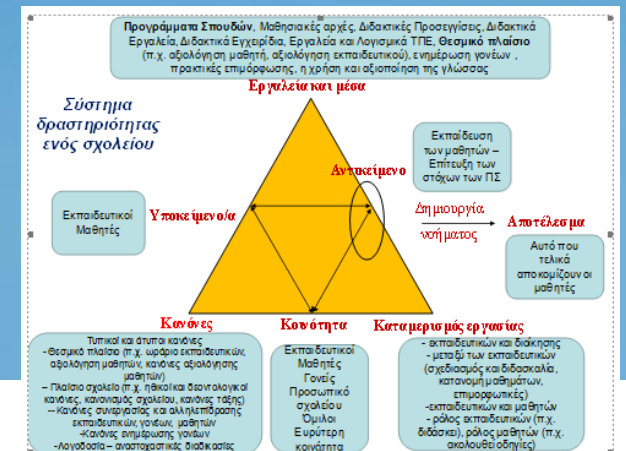
- Κοινότητες πρακτικής
- Η μαθησιακή διαδικασία ως ενεργός συμμετοχή
- Η μαθησιακή διαδικασία ως μετασχηματισμός της συμμετοχής
- Η μαθησιακή διαδικασία ως πράξη
- Τα εργαλεία και τα τεχνουργήματα ως πολιτισμικοί πόροι
- Κανόνες, πρότυπα, πιστεύω
- Ιστορία
- Κλίμακες μελέτης της γνωστικής διαδικασίας
- Αλληλεπίδραση
- Οι ταυτότητες και η οικοδόμηση του εαυτού

Πόσο καθοριστική είναι η κουλτούρα του σχολείου;

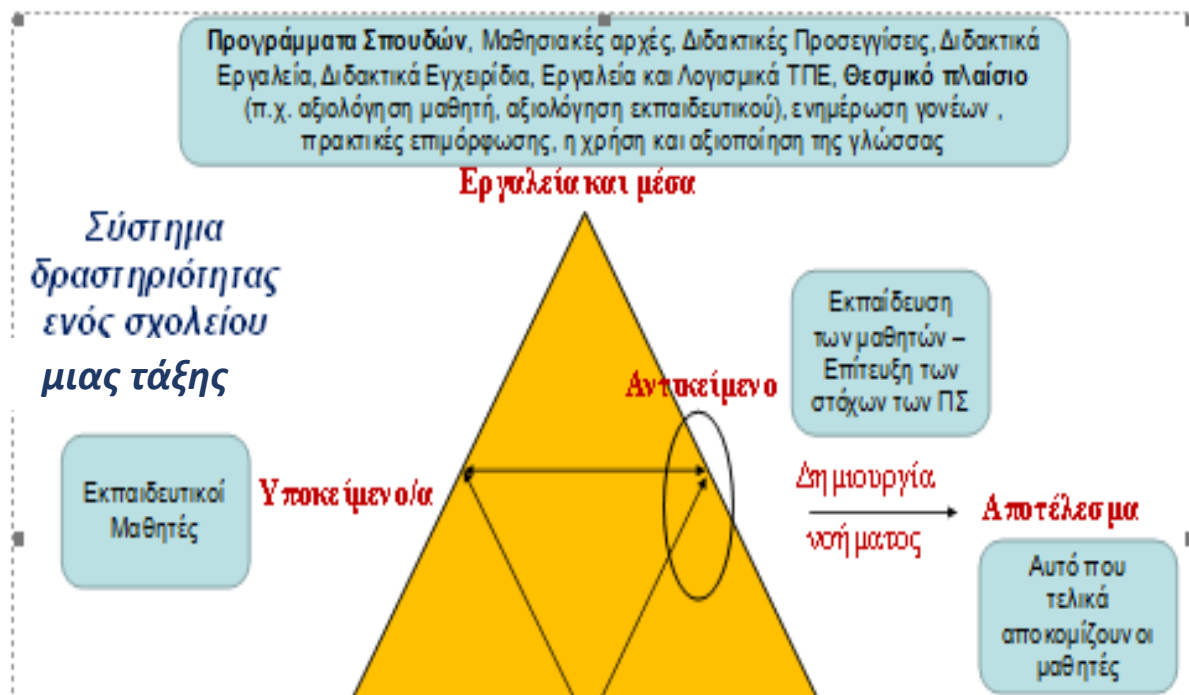
... μια μελέτη περίπτωσης

School culture is like the wind. It can be hard to explain... but everyone feels it.

4

Στο επίπεδο (της τάξης) όπου λαμβάνει χώρα το επίπεδο των αλληλεπιδράσεων (απλουστευτικά)

Προγράμματα Σπουδών, Μαθησιακές αρχές, Διδακτικές Προσεγγίσεις, Διδακτικά Εργαλεία, Διδακτικά Εγχειρίδια, Εργαλεία και Λογισμικά ΤΠΕ, Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. αξιολόγηση μαθητή, αξιολόγηση εκπαιδευτικού), ενημέρωση γονέων, πρακτικές επιμόρφωσης, η χρήση και αξιοποίηση της γλώσσας

Εργαλεία και μέσα

Σύστημα δραστηριότητας ενός σχολείου

Εκπαιδευτικοί Μαθητές

Υποκειμενικά

Αντικείμενο

Δημιουργία νοήματος

Αποτελεσματικά

Αυτό που τελικά αποκομίζουν οι μαθητές

Κανόνες

Τυπικοί και άτυποι κανόνες
- Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. κώδικας εκπαιδευτικών, αβολογία μαθητών, κανόνες αξιολόγησης μαθητών)
- Πλαίσιο σχολείο (π.χ. ηθικοί και διανοητικοί κανόνες, κανόνες σχολείου, κανόνες τάξης)
- Κανόνες συνεργασίας και αλληλεπίδρασης εκπαιδευτικών, γονέων, μαθητών
- Κανόνες ενημέρωσης γονέων
- Λογοδοσία - ανασταχτικές διαδικασίες

Κοινότητα

Εκπαιδευτικοί Μαθητές Γονείς Προσωπικό σχολείου Όμιλοι Ευρύτερη κοινότητα

Καταμερισμός εργασιών

- εκπαιδευτικών και διακρίσης
- μετρί των εκπαιδευτικών (σχεδιασμός και διδασκαλία, κατανομή μαθημάτων, επιμορφωτικές)
- εκπαιδευτικών και μαθητών
- ρόλος εκπαιδευτικών (π.χ. διδάσκει), ρόλος μαθητών (π.χ. ακολουθεί οδηγίες)

Πώς βλέπουν οι μαθητές μας την τάξη τους;

Π.χ. Ανταγωνιστικό ή συνεργατικό πλαίσιο;

Τι αντινομίες υπάρχουν;

Πώς η θεωρία της δραστηριότητας μπορεί να μας «βοηθήσει»;

Δραστηριότητα: Ένας απροσδόκητος επισκέπτης φτάνει στην τάξη σας

Ας υποθέσουμε πώς ένας απροσδόκητος επισκέπτης φτάνει στην τάξη μας και παρακολουθεί τις εργασίες της.

- Ποιες λέξεις θα θέλαμε να χρησιμοποιεί ο επισκέπτης όταν περιγράφει πώς αισθάνεται μέσα στην τάξη μας κατά τη διάρκεια του μαθήματος;

.....

.....

- Πώς θα θέλαμε οι μαθητές μας να περιγράψουν την τάξη τους σε αυτόν τον επισκέπτη;

.....

.....

- Η μάθηση είναι πλαισιακή
- Κοινότητες πρακτικής
- Η μαθησιακή διαδικασία ως ενεργός συμμετοχή
- Η μαθησιακή διαδικασία ως μετασχηματισμός της συμμετοχής
- Η μαθησιακή διαδικασία ως πράξη
- Τα εργαλεία και τα τεχνουργήματα ως πολιτισμικοί πόροι
- Κανόνες, πρότυπα, πιστεύω
- Ιστορία
- Κλίμακες μελέτης της γνωστικής διαδικασίας
- Αλληλεπίδραση
- Οι ταυτότητες και η οικοδόμηση του εαυτού

8 THINGS TO LOOK FOR IN TODAY'S CLASSROOM

FROM THE INNOVATOR'S MINDSET
BY GEORGE COUROS

VOICE

CHOICE

TIME FOR
REFLECTION

OPPORTUNITIES
FOR
INNOVATION

CRITICAL
THINKERS

PROBLEM
SOLVERS/FINDERS

SELF
ASSESSMENT

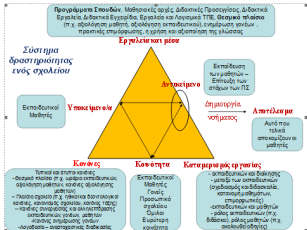
CONNECTED
LEARNING

Προσανατολισμοί που μπορούμε να πραγματευόμαστε στην τάξη με τους/τις μαθητές/τριές στη διάρκεια της χρονιάς και να αναστοχαζόμαστε επί αυτών:

1. Σεβόμαστε τον εαυτό μας. Σεβόμαστε τους άλλους (1. Respect yourself. Respect others.)
2. "Σηκώνουμε το χέρι" για να μιλήσουμε. (2. Raise your hand to talk.)
3. Προσπαθούμε να είμαστε ασφαλείς, ευγενικοί/ές, ειλικρινείς (3. Be safe, be kind, be honest.)
4. Εργαζόμαστε σκληρά. Προσπαθούμε με όλες μας τις δυνάμεις. (4. Work hard. Try your best.)
5. Προσπαθούμε έτσι ώστε η τάξη μας να είναι ένα χαρούμενο μέρος (5. Make our class a happy place.)

Πηγή: <https://www.edutopia.org/discussion/when-behavior-charts-dont-work-throw-them-out?page=0%2C3>

Προσανατολισμοί τάξης

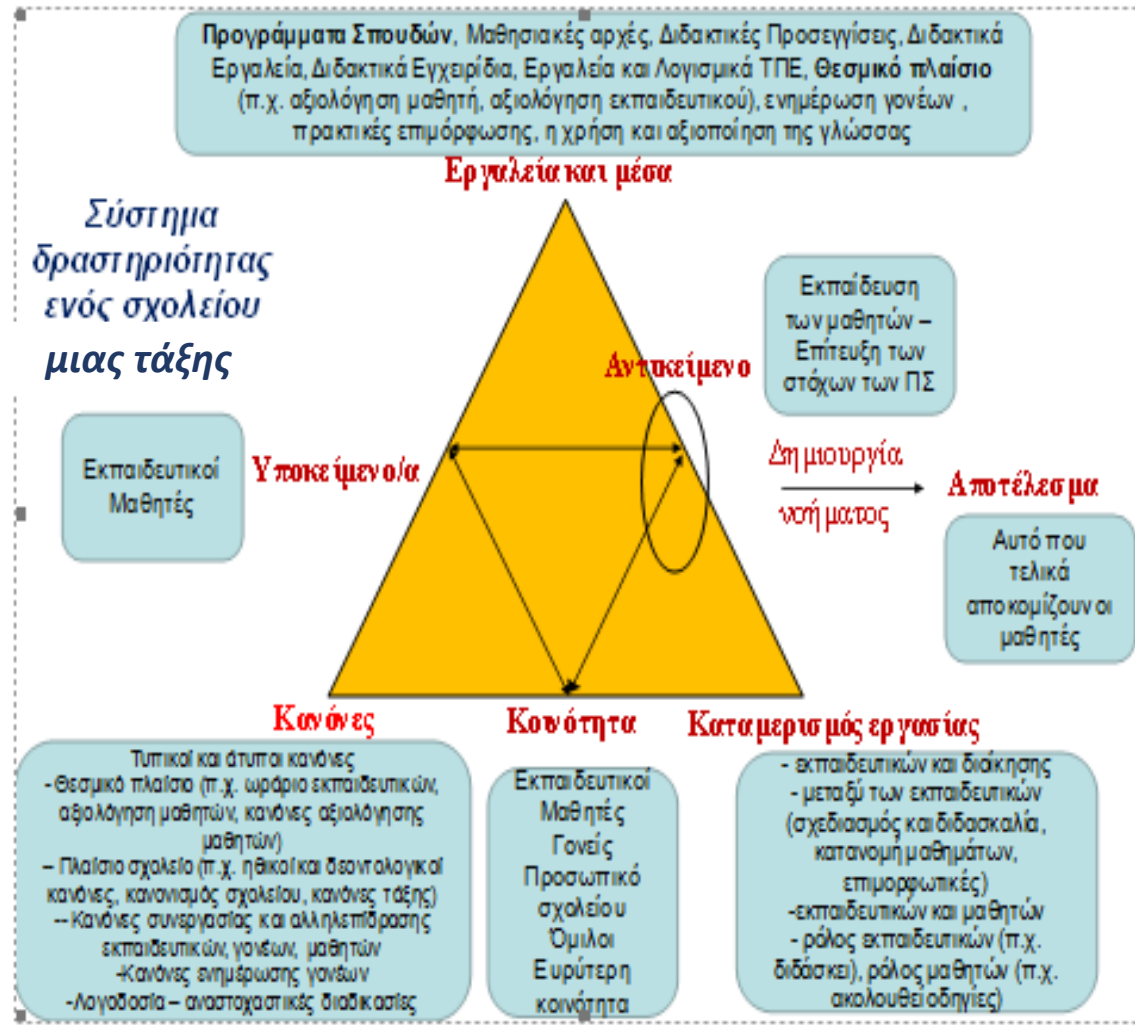
Διαμορφώνουμε τους δικούς μας προσανατολισμούς

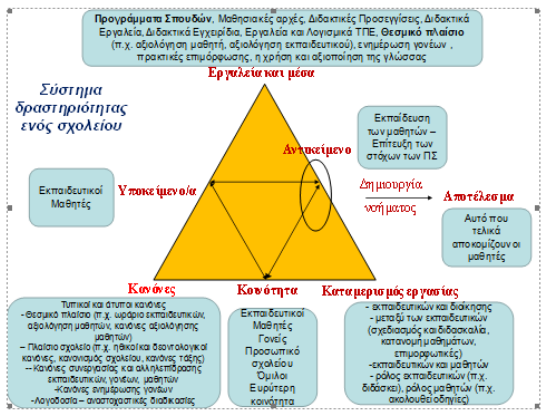
I have four of our foundational classroom principles posted on the walls:

1. Be respectful to *yourself* because it sets the context for being able to participate in a community; to *others* because it is hard to be a student and everyone’s struggles merit your respect; and to *the teacher* because although it is a position of authority, the teacher should also be vulnerable and learning.
2. Be engaged, because merely being present in the classroom does not necessarily qualify as participation, and a truly pluralistic community requires all voices.
3. Be prepared, because informed conversation requires prepared members, and preparation transcends just the work that is assigned—and is closer to deep thought, sincere skepticism, and a general willingness to interrogate assumptions.
4. Be courageous, because learning requires acknowledging that there are things we don’t know, skills we lack, and ways in which we might still be foolish—which is a scary prospect for everyone in the class, teacher included.

5

Υποκείμενο: Μαθητής

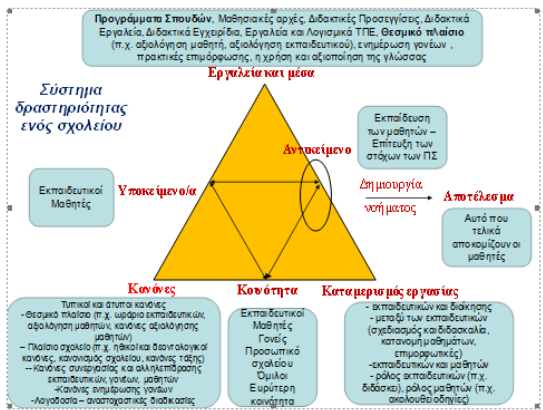

020.com

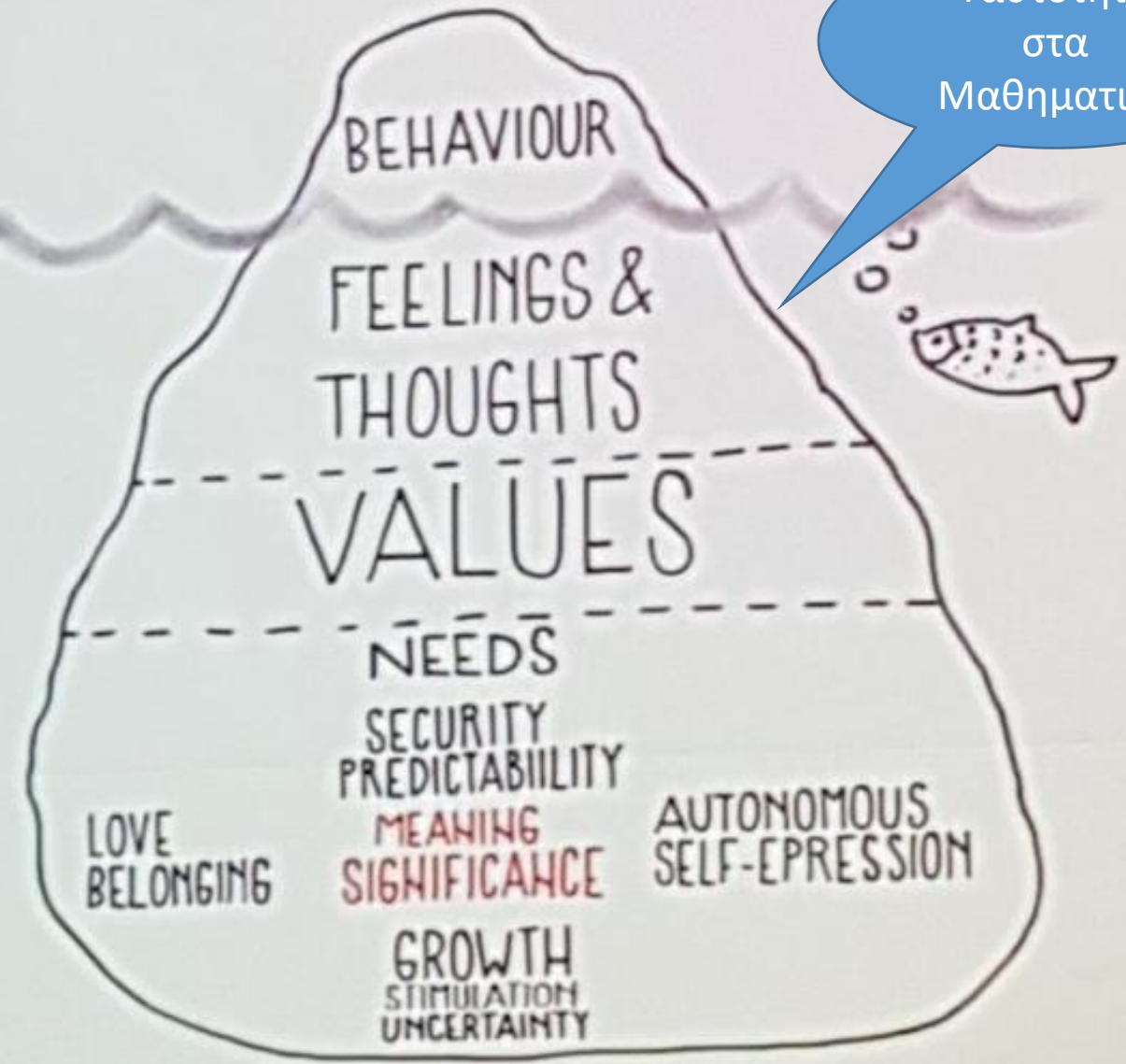

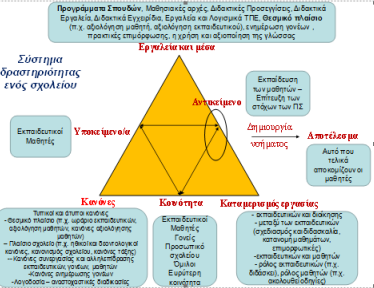
Every child has a different learning style and pace. Each child is unique, not only capable of learning, but also capable of succeeding.
- Robert John Meehan

Κάθε παιδί έχει διαφορετικό ρυθμό μάθησης. Κάθε παιδί είναι μοναδικό, και ικανό να μάθει και να πετύχει.

«Ταυτότητα» στα Μαθηματικά

Emotional intelligence is an essential part of the whole person.

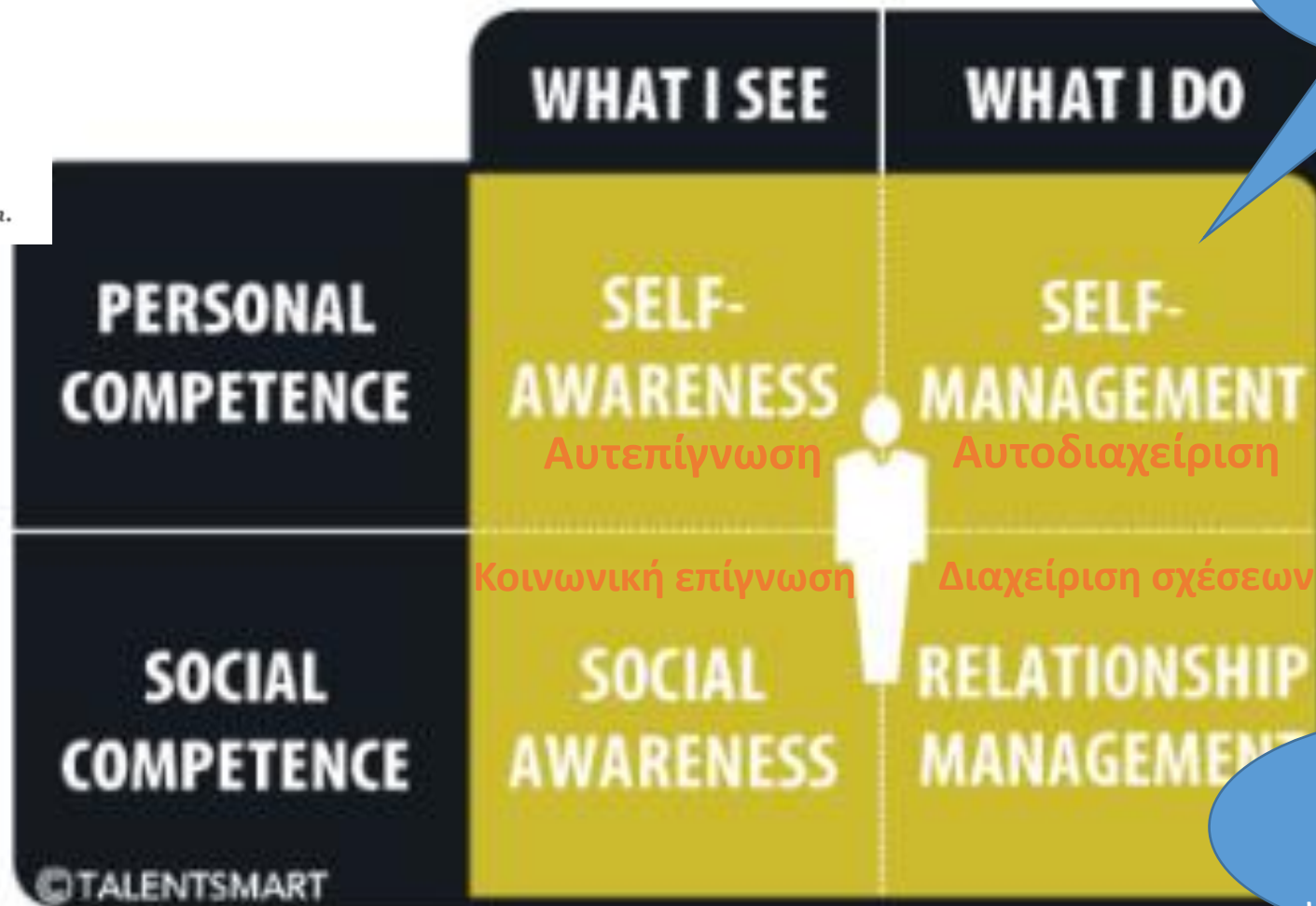
Ικανότητα σε ατομικό επίπεδο

Ικανότητα σε κοινωνικό επίπεδο

Συναισθηματική νοημοσύνη;

Τι προσλαμβάνω

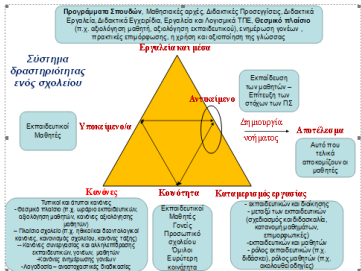
Πώς ενεργώ

... Τι μπορούμε να κάνουμε;

... προγράμματα προαγωγής ψυχικής υγείας

Emotional intelligence is made up of four core skills.

5 ερωτήσεις που κάθε μαθητής/τριας μας αναζητεί θετική απάντηση στην τάξη/στο σχολείο του

1. Είμαι σημαντικός για κάποιον/α εδώ;
2. Ανήκω εδώ/είμαι μέρος/αναγνωρίζομαι ως μέλος της «ομάδας»;
3. Είμαι καλός σε κάτι εδώ;/Αναγνωρίζεται ότι τα καταφέρνω/μπορώ να τα καταφέρω;
4. Ποιος θα με ακούσει εδώ;/Με ακούει κάποιος με προσοχή/με νοιάξιμο/με ενεργό ενδιαφέρον;
5. Κάνει η παρουσία μου μια διαφορά/αναγνωρίζεται η μοναδικότητά μου και η «αξία» της;

Πηγή: <http://www.davidgeurin.com/2018/01/5-questions-every-kid-is-trying-to.html>

Here's What Teens Say They Need

Jody Marberry

I recently interviewed over 40 teens in grades 6 through 12 and asked them, "What do you need from schools to feel supported both academically and socially?»

Finding #1: Teens want explicit proof that the adults in their lives know them as individuals.

Finding #2: Teens want easily accessible resources.

Finding #3: Teens demand authentic, meaningful work.

Finding #4: Teenagers crave human interaction.

Finding #5: Teens want the opportunity to fail.

The Schools Teens Need

<http://www.ascd.org/ascd-express/vol14/num26/toc.aspx>

Πριν από κάποιο διαγώνισμα/δοκιμασία οι γονείς/οι εκπαιδευτικοί βλέπουν πόσο αγχωμένο είναι το παιδί τους και προσπαθούν να του τονώσουν την αυτοπεποίθηση:

Έλα, ξέρεις κι εσύ όπως ξέρουμε κι εμείς ότι είσαι έξυπνος. Αφού το 'χεις. Σταμάτα ν' ανησυχείς λοιπόν!

Κάθε δοκιμασία είναι μέρος του ταξιδιού της μάθησης.

Εμείς νοιαζόμαστε για τη μόρφωσή σου και ξέρουμε ότι εργάζεσαι σκληρά και κάνεις τις εργασίες σου.

Είμαστε περήφανοι για την προσπάθειά σου και την επιμονή σου να γίνεσαι καλύτερος.

Νοοτροπία ανάπτυξης VS Στατική νοοτροπία

Μια ψυχολογική θεωρία
(Carol Dweck 2006, 2012)
υποστηρίζει ότι ως άτομα
μπορεί να διαθέτουμε
στατική νοοτροπία ή
δυναμική / αναπτυξιακή νοοτροπία
(τρόπο “σκέπτεσθαι”).

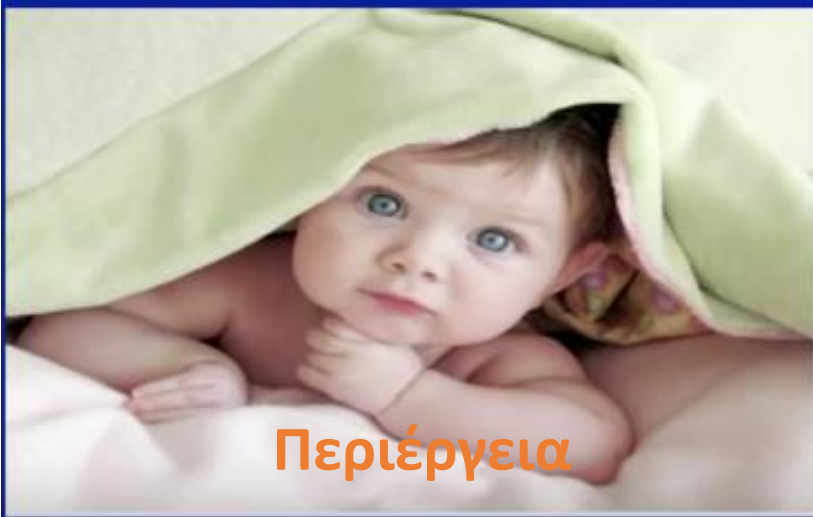
-Dweck, C. S. (2006). Mindset: The new psychology of success. New York: Random House.

- Dweck, C. S. (2012). Mindset: How You Can Fulfill Your Potential. Constable & Robinson Limited.

Carol Dweck

Τι χαρακτηρίζει τα παιδιά όταν γεννιούνται;

Περιέργεια

Συνεχής δίψα για μάθηση

Πειραματισμός

Θέληση για να καταφέρουν και τα δύσκολα

... μερικά χρόνια αργότερα

Νοοτροπία ανάπτυξης & στατική νοοτροπία

- Ο τρόπος που μιλάμε και συζητάμε με τα παιδιά μας (γονείς και εκπαιδευτικοί) για τα διάφορα θέματα επηρεάζει τον τρόπο που σκέφτονται και τις παραδοχές που υιοθετούν για τη μάθηση και τις νοητικές δυνατότητες που έχουν.
- Βασικά έχουμε συνηθίσει να αντιμετωπίζουμε τα πράγματα, πολύ συχνά, με βάση μια στατική νοοτροπία και αυτό φυσικά το εισπράττουν και οι μαθητές μας/τα παιδιά μας. («έχουμε “κολυμπήσει” και “κολυμπάμε” σε στατικά ρεπερτόρια νοοτροπίας»)

Π.χ. «καλός μαθητής»

1. Τι είναι στατική και τι δυναμική νοοτροπία σκέπτεσθαι;

Mindset = νοοτροπία
ένα σύνολο αντιλήψεων / πεποιθήσεων,
ο τρόπος που σκεπτόμαστε και ο οποίος επηρεάζει την
συμπεριφορά μας, τις απόψεις και τις στάσεις μας

Στατική νοοτροπία:

η νοημοσύνη / ευφυΐα μας / το σύνολο των δυνατοτήτων μας έχει δεδομένα, συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που δεν αλλάζουν.

Δυναμική νοοτροπία:

η νοημοσύνη / ευφυΐα μας / το σύνολο των δυνατοτήτων μας μπορεί να αναπτυχθεί.

Δεν χρειάζεται να προσπαθώ πολύ για να τα καταφέρω, αποφεύγω τα εμπόδια

Καταβάλλω πάντοτε προσπάθεια και προσπαθώ να ξεπερνάω τα εμπόδια

1. Τι είναι στατική και τη δυναμική νοοτροπία σκέπτεσθαι;

1. Στόχοι/αποτέλεσμα

Στατική νοοτροπία: Να δείχνω έξυπνος με κάθε κόστος

Δυναμική νοοτροπία: Να μάθω προσπαθώντας ποικιλοτρόπως (με κάθε κόστος)

#1: Goals

Fixed Mindset:
LOOK SMART AT ALL COSTS

Growth Mindset:
LEARN AT ALL COSTS

2. Προσπάθεια

Στατική νοοτροπία: Θα έρθει φυσιολογικά «η προσπάθεια είναι κάτι κακό. Εφόσον έχεις μια ικανότητα, είσαι έξυπνος δεν χρειάζεται να προσπαθήσεις»

Δυναμική νοοτροπία: Θα χρειαστεί σκληρή δουλειά & πρακτική, η προσπάθεια είναι το κλειδί. Τα παιδιά «χαίρονται να προσπαθούν και να μαθαίνουν»

#2: Effort

Fixed Mindset:
IT SHOULD COME NATURALLY

Growth Mindset:
WORK HARD, EFFORT IS KEY

Ποια είναι η νοοτροπία της «τάξης σας»

3. Εμπόδια

Στατική νοοτροπία: Αποκρύπτω/αποφεύγω/φοβάμαι τα λάθη και τα εμπόδια/τις δυσκολίες

Δυναμική νοοτροπία: Εκμεταλλεύομαι/αξιοποιώ τα λάθη μου και αντιμετωπίζω τα εμπόδια και τις δυσκολίες

#3: Setbacks

Fixed Mindset
HIDE MISTAKES & DEFICIENCIES

Growth Mindset
CAPITALIZE ON MISTAKES & CONFRONT DEFICIENCIES

ΣΤΑΤΙΚΗ ΝΟΟΤΡΟΠΙΑ	Πώς λειτουργεί αυτή η «νοοτροπία για το πώς σκεπτόμαστε»;	ΝΟΟΤΡΟΠΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Κάτι που γεννιέσαι με αυτό • Συγκεκριμένες 	Δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • Αποκτώνται με σκληρή δουλειά • Υπάρχει πάντα δυνατότητα βελτίωσης
<ul style="list-style-type: none"> • Κάτι που αποφεύγεται • Μπορεί να αναδείξουν έλλειψη δεξιοτήτων • Εύκολη παραίτηση 	Προκλήσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Πρέπει να επιδιώκονται • Μια ευκαιρία για ανάπτυξη • Υπάρχει επιμονή
<ul style="list-style-type: none"> • Μη απαραίτητη • Κάτι που το κάνεις όταν δεν είσαι καλός σε κάτι. 	Προσπάθεια	<ul style="list-style-type: none"> • Ουσιώδης/απαραίτητη • Μονοπάτι προς τη βελτιστοποίηση μιας πρακτικής
<ul style="list-style-type: none"> • Αμυντική στάση • Το παίρνεις προσωπικά 	Ανατροφοδότηση	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήσιμη • Κάτι από το οποίο μαθαίνεις • Εντοπίζονται τομείς εν δυνάμει βελτίωσης
<ul style="list-style-type: none"> • Το φταίξιμο σε άλλους/κατηγορούνται άλλοι • Αποθάρρυνση 	Δυσκολίες/αποτυχίες	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποιούνται ως καμπανάκι για σκληρότερη προσπάθεια την επόμενη φορά.

Τι επικοινωνούμε στα παιδιά μας σε σχέση με τις δεξιότητες, τις προκλήσεις, ..., ...?

Νοοτροπία ανάπτυξης

Πώς «επικοινωνείται» αυτή η
«νοοτροπία για το πώς
σκεπτόμαστε»;

Στατική νοοτροπία

Μπορώ να μάθω οτιδήποτε βάλω στόχο.	Είμαι καλός σε αυτό ή δεν είμαι.
Μπορώ να τα καταφέρω ακόμη καλύτερα.	Η δουλειά μου είναι αρκετά καλή.
Όταν αποτυγχάνω σε κάτι, επιμένω. («θα μου πάρει λίγο χρόνο παραπάνω»)	Όταν αποτυγχάνω σε κάτι, τα παρατάω. («αυτό είναι πολύ δύσκολο»)
Όταν αποτυγχάνω/μέσα από τα λάθη μου, μαθαίνω. (τα λάθη με βοηθούν να βελτιώνομαι»)	Όταν αποτυγχάνω δεν είμαι καλός («έκανα πάλι λάθος»)
Θέλω να μου λένε να προσπαθώ.	Θέλω να μου λένε ότι είμαι έξυπνος.
Θεωρώ την προσπάθεια απαραίτητη.	Θεωρώ την προσπάθεια μάταιη.
Εκμεταλλεύομαι/αξιοποιώ/μου αρέσουν οι προσκλήσεις/τα δύσκολα. («χρειάζεται να κάνω μεγαλύτερη πρακτική εξάσκηση»)	Δεν μου αρέσουν οι προκλήσεις/τα δύσκολα («δεν είμαι καλός σε αυτό», «απλά δεν μπορώ να τα καταφέρω»)
Επιμένω στα εμπόδια. («θα δοκιμάσω και άλλους τρόπους και θα τα καταφέρω», «θέλω λίγο χρόνο ακόμα»)	Τα παρατάω εύκολα. («παραιτούμαι», «δεν πρόκειται ποτέ να τα καταφέρω...»)
Μαθαίνω από την κριτική.	Αποφεύγω την εποικοδομητική κριτική.
Εμπνέομαι/παρακινούμαι από επιτυχίες άλλων.	Απειλούμαι από τις επιτυχίες άλλων.

2. Πώς λειτουργεί αυτή η «νοοτροπία για το πώς σκεπτόμαστε»;

- Οι πεποιθήσεις που τα παιδιά έχουν για τους **στόχους**, την **προσπάθεια** και τα **εμπόδια** επηρεάζουν τις επιλογές που κάνουν σχετικά με τη μάθησή τους.
- Τα παιδιά τείνουν να πιστεύουν ένα από τα δυο σχετικά με τη νοημοσύνη/εξυπνάδα/δυνατότητές τους:
 - Παιδιά με δυναμική νοοτροπία πιστεύουν ότι η νοημοσύνη τους/το σύνολο των δυνατοτήτων τους μπορεί να αναπτυχθεί. Συνήθως, αυτοί οι μαθητές/τριες θεωρούν το σχολείο ένα χώρο που μπορούν να αναπτύξουν τις ικανότητές τους και θεωρούν ότι οι προκλήσεις είναι ευκαιρίες για να μάθουν και να αναπτυχθούν.
 - Παιδιά με στατική νοοτροπία πιστεύουν ότι η νοημοσύνη/ το σύνολο των δυνατοτήτων τους είναι καθορισμένο από τη γέννησή τους και δεν αλλάζει ή αλλάζει πολύ λίγο με την εμπλοκή σε πρακτικές δραστηριότητες. Συνήθως, αυτοί οι μαθητές θεωρούν το σχολείο ένα χώρο όπου οι ικανότητές τους αξιολογούνται, εστιάζουν στο να φαίνονται έξυπνοι κατά τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας και μεταφράζουν τα λάθη τους ως σημάδια έλλειψης ταλέντου.

2. Πώς λειτουργεί η «νοοτροπία για το πώς σκεπτόμαστε»;

Η στατική νοοτροπία:

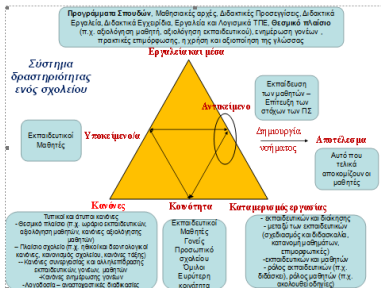
- δεν προσφέρει του τρόπους για να διαχειριστούμε τις δυσκολίες,
- οδηγεί στην παραίτηση,
- μας κάνει αμυντικούς, απολογητικούς,
- (συχνά βαριόμαστε, μας οδηγεί να αντιγράφουμε, κατηγορούμε το δάσκαλο ή το υλικό) [ενώ στην ουσία προσπαθούμε να κρύψουμε το φόβο μας ή τη μη προσπάθειά μας].

6

Υποκείμενο: Εκπαιδευτικός

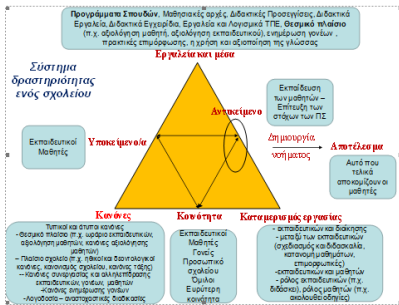

Φύση της Διδασκαλίας – Διδακτικό έργο: Πυρήνας των Διαδικασιών της Εκπαίδευσης

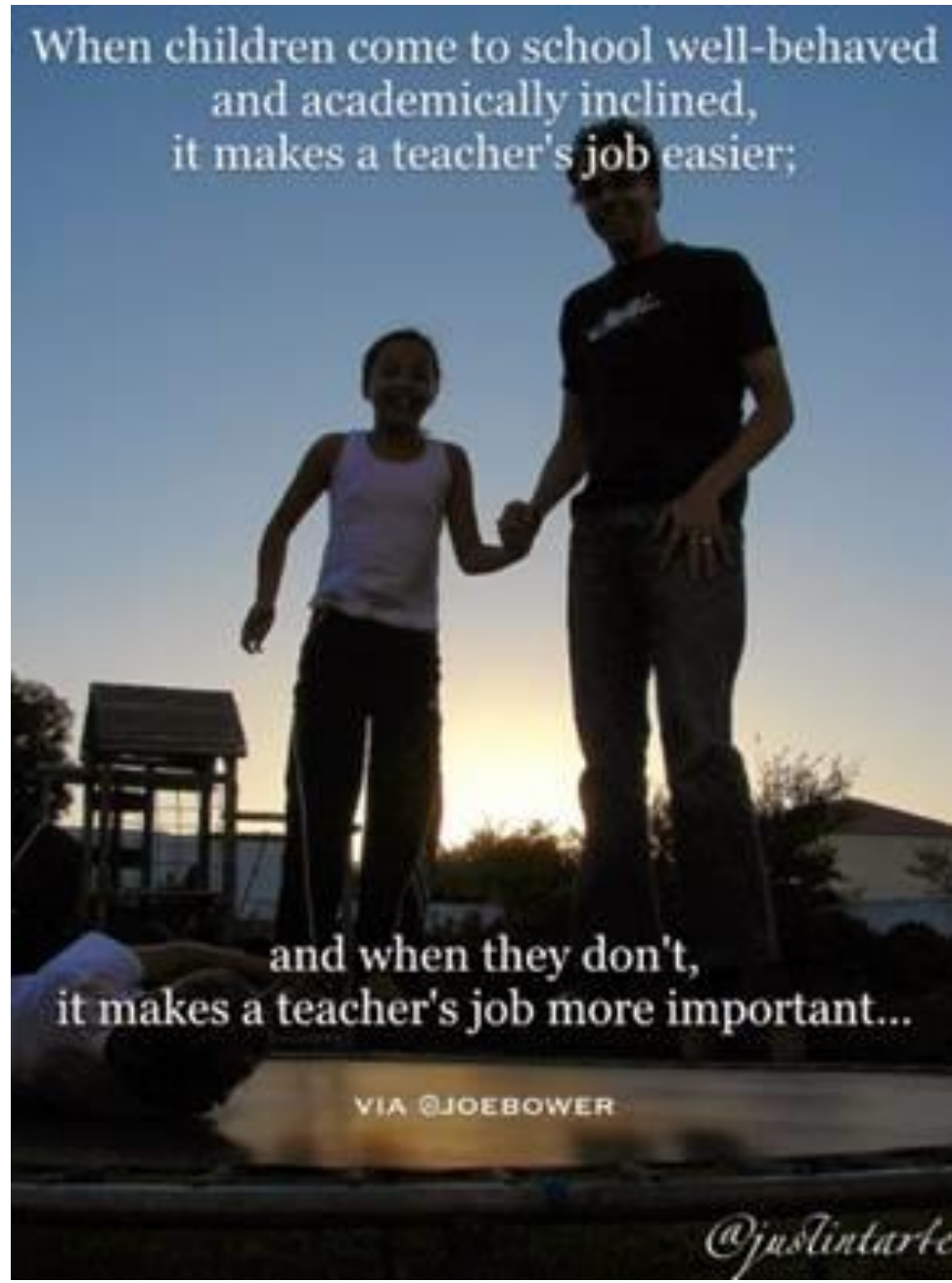

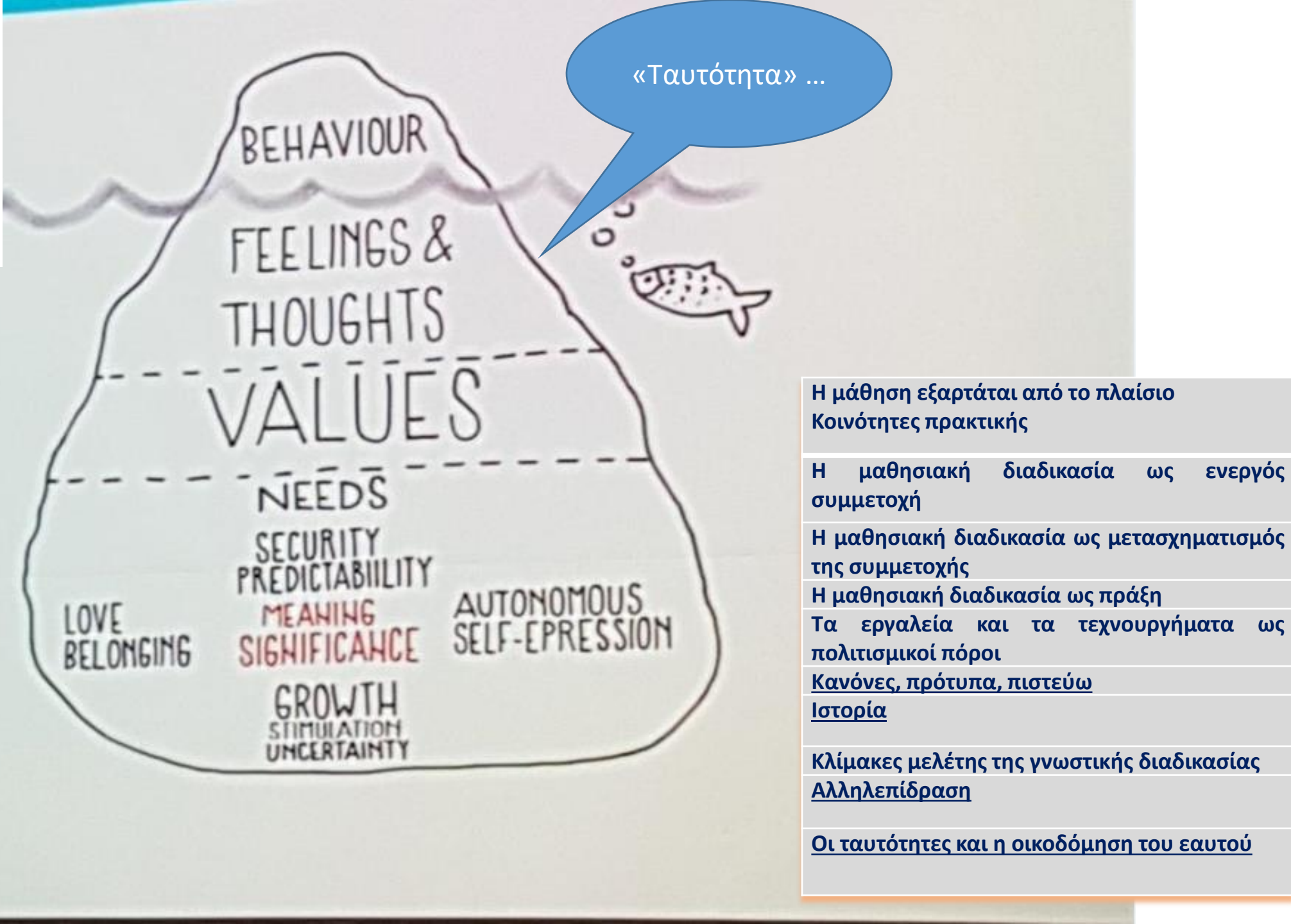
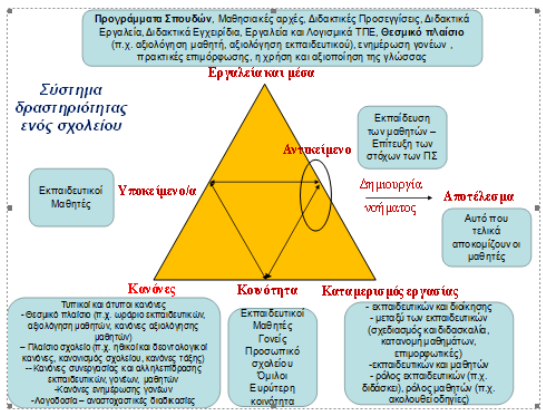
L. SCHULMAN:

«Μετά από 30 χρόνια στον χώρο της εκπαίδευσης, έχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η διδασκαλία στην τάξη είναι ίσως η πιο πολύπλοκη, απαιτητική, λεπτεπίλεπτη, με πολλές αποχρώσεις και διαβαθμίσεις (*nuanced*) και τρομακτική δράση που ανακάλυψε ποτέ το ανθρώπινο γένος... Η μόνη περίπτωση ένας γιατρός να αντιμετωπίσει ανάλογης πολυπλοκότητας κατάσταση είναι τα επείγοντα περιστατικά σε νοσοκομείο μετά από φυσική καταστροφή» (από το *Wisdom of Practice*).

Όταν τα παιδιά έρχονται στο σχολείο με μια ήδη διαμορφωμένη καλή συμπεριφορά και με κλίση για μάθηση, το έργο του δασκάλου γίνεται πιο εύκολο ... και όταν αυτό δεν συμβαίνει, το έργο του δασκάλου γίνεται πιο σημαντικό.

Η μάθηση εξαρτάται από το πλαίσιο Κοινότητες πρακτικής

Η μαθησιακή διαδικασία ως ενεργός συμμετοχή

Η μαθησιακή διαδικασία ως μετασχηματισμός της συμμετοχής

Η μαθησιακή διαδικασία ως πράξη

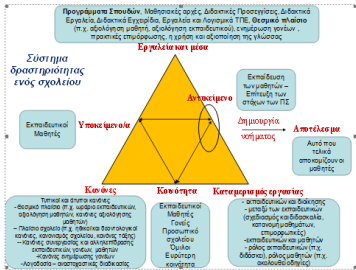
Τα εργαλεία και τα τεχνουργήματα ως πολιτισμικοί πόροι

Κανόνες, πρότυπα, πιστεύω
Ιστορία

Κλίμακες μελέτης της γνωστικής διαδικασίας
Αλληλεπίδραση

Οι ταυτότητες και η οικοδόμηση του εαυτού

Πώς μπορούμε να υποστηρίξουμε το μετασχηματισμό της νοοτροπίας των μαθητών μας; μας/παιδιών μας;

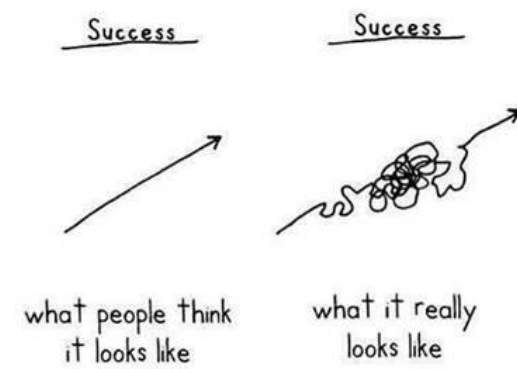

- Λειτουργούμε ως **μοντέλα** πρακτικών δυναμικής νοοτροπίας.
- **Δείχνουμε** στα παιδιά ότι η «ευφυΐα» τους δεν είναι στατική αλλά αντιθέτως αναπτύσσεται.
- Χρειάζεται να τους κάνουμε **να πιστέψουν ότι μπορούν να βελτιώνονται διαρκώς**.
- Τους υποστηρίζουμε κατάλληλα έτσι ώστε να αναπτύσσουν στρατηγικές για το πώς θα βελτιώνονται (π.χ. **αναστοχασμός**).
- Τους καθιστούμε σταδιακά όλο και πιο υπεύθυνους για τη μάθησή τους (**αυτονομία**).
- Τους **εξηγούμε** τι είναι η νοοτροπία ανάπτυξης και πώς μπορεί να τους βοηθήσει.

Το λάθος ως νοοτροπία
ανάπτυξης

Πώς ορίζουμε ή ποια νοήματα δημιουργούμε για τη φύση της επιτυχίας?

- Πώς εκπαιδεύουμε τους/τις μαθητές/τριες - τα παιδιά μας να αντιμετωπίζουν τις επιτυχίες και τις μη επιτυχίες στη σχολική και στην κοινωνική τους ζωή?
- Με ποιες αξίες/κριτήρια «μαθαίνουμε» τους μαθητές μας να μετρούν τους/τις επιτυχημένους/ες και ποιους δρόμους προκρίνουμε και τους προσανατολίζουμε?
- Κάθε μέρα στην τάξη, κάθε ώρα, κάθε στιγμή, με κάθε μας λόγο και πράξη «διδάσκουμε» τους/τις μαθητές/τριες μας τι σημαίνει επιτυχία και ποιος είναι πετυχημένος/η, δηλαδή στην ουσία «διδάσκουμε» τα παιδιά μας πόσο να πιστεύουν στον εαυτό τους και στις δυνατότητες τους (που αναμφισβήτητα έχουν όλα).
- Πόσοι μαθητές/τριες μας βιώνουν επιτυχίες ... υπάρχουν μαθητές μας που δεν βιώνουν συχνά επιτυχίες και τι μπορούμε να κάνουμε γι αυτό?...

Η αποτυχία είναι διδακτική. Τα άτομα που πραγματικά σκέφτονται μαθαίνουν πολλά πράγματα από τις αποτυχίες τους, όπως και από τις επιτυχίες τους.

– JOHN DEWEY

Εάν οι μαθητές φοβούνται τα λάθη, τότε φοβούνται να δοκιμάσουν κάτι νέο, κάτι δημιουργικό, να σκεφτούν με ένα διαφορετικό από το συνηθισμένο τρόπο.

~ Alina Tugend

Δραστηριότητα

**Τρόποι/στρατηγικές/
διδακτικοί χειρισμοί που
βοηθούν τους μαθητές
μας να μάθουν μέσω
των λαθών τους.**

9 τρόποι να βοηθήσουμε τους/τις μαθητές/τριές μας να μάθουν/να μαθαίνουν μέσα από τα λάθη τους.

1. Τους επικοινωνούμε (κατά τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας) το μήνυμα να αντιμετωπίζουν τα λάθη τους ως πηγή κατανόησης/ αφετηρία/έναυσμα για βαθύτερη κατανόηση.
2. Φροντίζουμε με κατάλληλους διδακτικούς χειρισμούς να αυξηθούν τα κίνητρα τους για μάθηση και η αυτοεκτίμηση τους, παρακινώντας τους να αντιμετωπίζουν/διορθώνουν με επιτυχία τα λάθη τους αναστοχαζόμενοι/ες επί αυτών.
3. Καθιστούμε ενήμερους/ες τους μαθητές/τριές μας για την αξία των λαθών στη μαθησιακή διαδικασία, αναγνωρίζοντας τη σημασία των λαθών ως πολύτιμων οδηγών και των εκπαιδευτικών, επίσης.
4. Δημιουργούμε ένα μαθησιακό κλίμα που επιτρέπει τα λάθη/που επικοινωνεί το μήνυμα ότι τα λάθη είναι μέρος της μαθησιακής διαδικασίας/των τροχιών μάθησης μαθητών/μαθητριών/εκπαιδευτικών.

Δραστηριότητα

**Τρόποι/στρατηγικές/
διδακτικοί χειρισμοί** που
βοηθούν τους μαθητές
μας να μάθουν μέσω
των λαθών τους.

- 9 τρόποι να βοηθήσουμε τους/τις μαθητές/τριές μας να μάθουν/να μαθαίνουν μέσα από τα λάθη τους.
5. Επιτρέπουμε ποικιλία λαθών (εμπλέκοντας τους/τις μαθητές/τριές μας σε ποικίλα μη μονοδιάστατα μαθησιακά έργα).
6. Προσφέρουμε έγκαιρη και στοχευμένη ανατροφοδότηση, έτσι ώστε οι μαθητές/τριες να μπορούν να ανταποκριθούν και να μάθουν μέσα από τα λάθη τους.
7. Εντοπίζουμε/αναλύουμε τις βασικές αιτίες των λαθών ή τα εμπόδια/ εναλλακτικές ιδέες/ δαισθήσεις των μαθητών/τριών και τα αξιοποιούμε.
8. Ενθαρρύνουμε την ατομική διόρθωση λαθών ως επιθυμητής συνήθειας/καλής πρακτικής μάθησης.
9. Αξιοποιούμε εργαλεία των ΤΠΕ που υποστηρίζουν τους/τις μαθητές/τριες στα λάθη τους/προσφέρουν την επιθυμητή ανατροφοδότηση.

Τα λάθη μας

...

αναμένονται

γίνονται σεβαστά

εντοπίζονται

διορθώνονται

Mistakes
are...

Expected

Respected

Inspected

Corrected

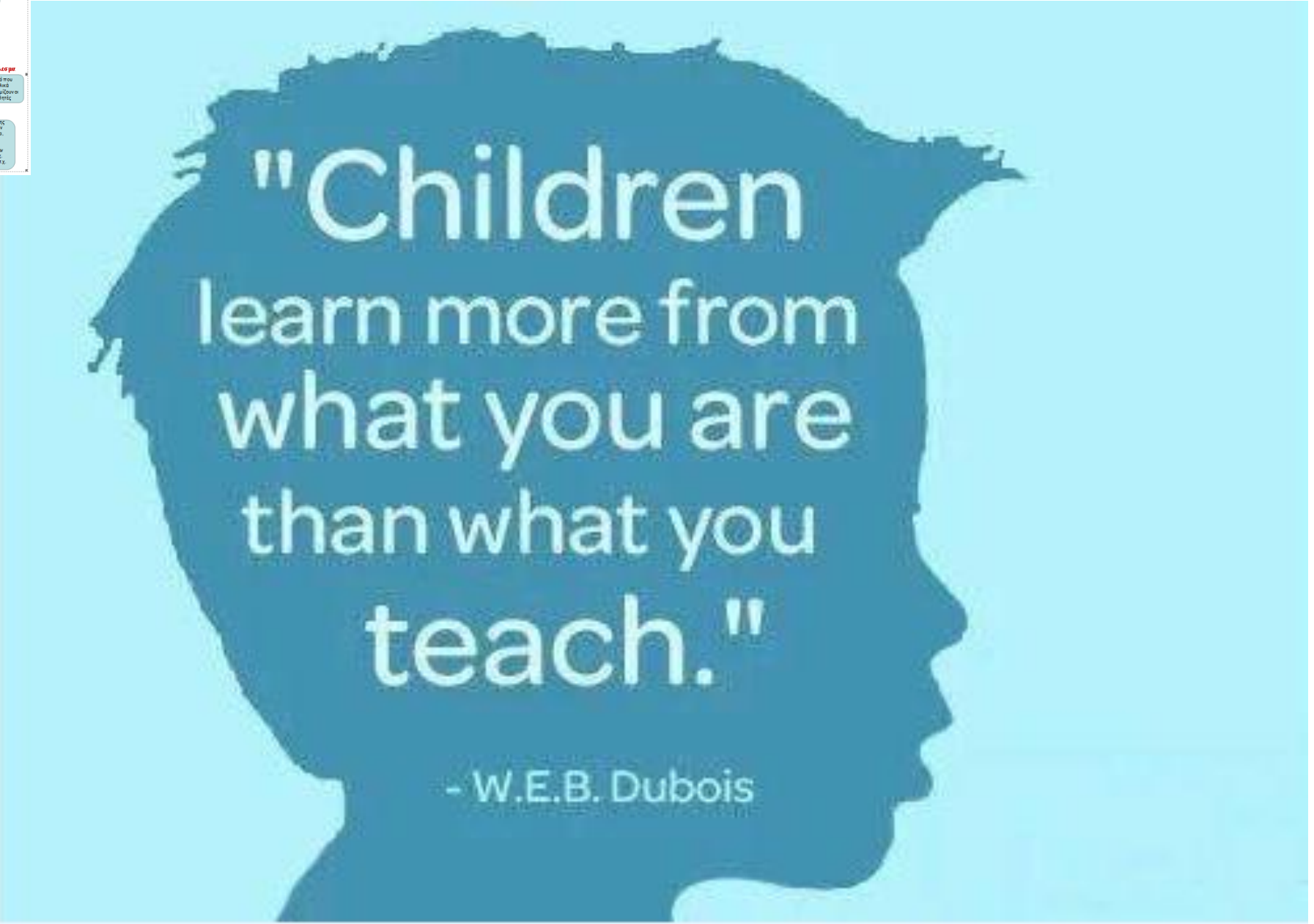
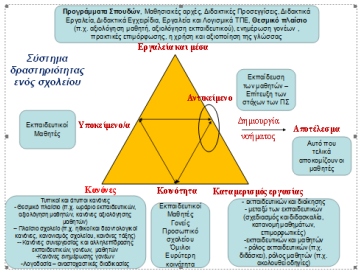
Rights of Learners: You have the right to....

- Be confused
- Make a mistake
- Say what makes sense to you
- Share unfinished thinking and not be judged
- Revise your thinking

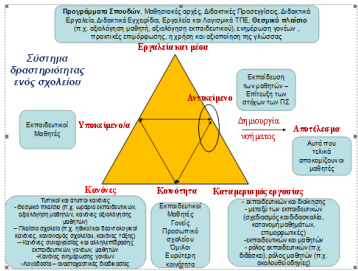
Kalines-Craig, C. A. (2017). The rights of the learner: A framework for promoting equity through formative assessment in mathematics education. *Democracy and Education*, 25(2), 5.

@MandyMathEd

"Children learn more from what you are than what you teach."

- W.E.B. Dubois

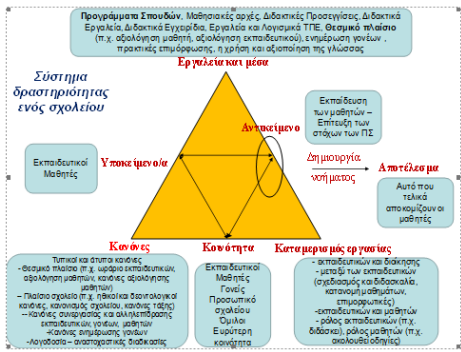

The JOHN MAXWELL **Team**

Είναι εύκολο να το πετύχεις σε μια τάξη;

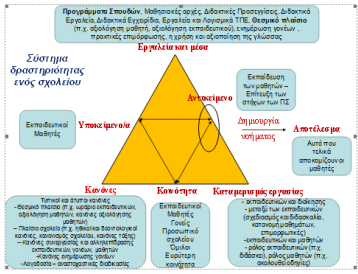
The most important thing you can teach a child to do is to add value to other people.

John Maxwell

«Οι θετικές σχέσεις μεταξύ δασκάλων και μαθητών είναι μεταξύ των μεταβλητών που αναφέρεται πολύ συχνά στην ερευνητική εργογραφία ότι συσχετίζονται με την αποτελεσματική διδασκαλία»
 Robert Marzano

“Positive relationships between teachers and students are among the most commonly cited variables associated with effective instruction”
 Robert Marzano

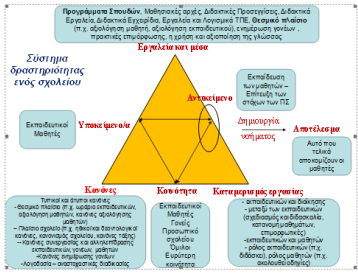
IF YOU WANT TO
CHANGE A CHILD'S
BEHAVIOR YOU MUST
CONNECT BEFORE
YOU CAN CORRECT.

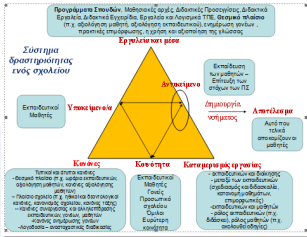
@nortnik
#EduAr

#AdobeSpark

IF EVERY STUDENT BELIEVES
 THAT THEY ARE YOUR
 FAVORITE -- YOU HAVE
 MADE A DIFFERENCE.

Ένα προσωπικό παράδειγμα...

3 Ways

Teachers can BUILD positive relationship with students

 Treat them with compassion and love, this helps you build positive relationships with your students.

 Encourage students and show them that you have confidence in them.

 Act as a mentor by guiding them to the right path and solve their issues to achieve success.

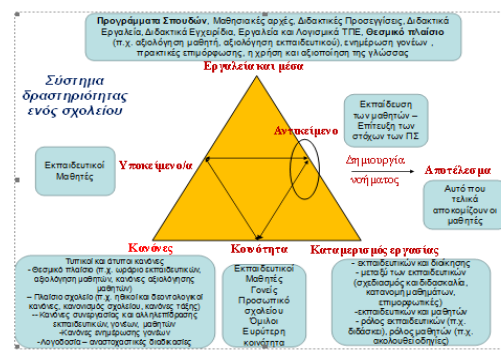

**Η μαθησιακή διαδικασία ως συμμετοχή
σε σταδιακά εξελισσόμενους διαλόγους και πρακτικές**

«Η λέξη μιας γλώσσας ανήκει κατά το ήμισυ σε κάποιους άλλους. Γίνεται κτήμα κάποιου, όταν αυτός δημιουργεί και χρησιμοποιεί τη λέξη εμπρόθετα, την εκφέρει με τη δική του προφορά, όταν αυτός οικειοποιείται αυτή τη λέξη, προσαρμόζοντας τη στο δικό του σημειολογικό, εννοιολογικό και εκφραστικό του δυναμικό.

Μέχρι εκείνο το στάδιο της οικειοποίησης, η λέξη δεν υπάρχει σε μια ουδέτερη και απρόσωπη γλώσσα (δεν αντλεί, δηλαδή, ο ομύμητης τις λέξεις του από ένα δεδομένο λεξικό), αλλά μάλλον αυτή υπάρχει στα στόματα άλλων ανθρώπων, σε άλλα ανθρώπινα πλαίσια, εξυπηρετώντας προθέσεις άλλων ανθρώπων: είναι από εκεί που κάποιος θα πάρει τη λέξη και θα την κάνει δική του».

Bakhtin 1981

Wittgenstein 1977

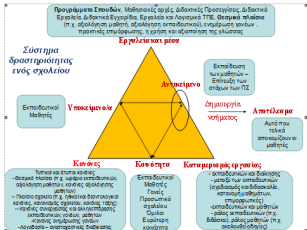
«Δεν μπορεί κανείς να μαντέψει πως λειτουργεί μια λέξη. Πρέπει να κοιτάζει την χρήση της και από αυτήν να μάθει.»

- Το καλύτερο εργαλείο για τη διαχείριση της τάξης μας/της μαθητικής ομάδας μας είναι το μάθημα που είναι προσανατολισμένο ή διαφορετικά στο οποίο εξασφαλίζεται η εμπλοκή των μαθητών μας.
- Για την οικειοποίηση, για παράδειγμα μιας λέξης, χρειάζεται ο ίδιος ο μαθητής (όλοι οι μαθητές) να εμπλακεί ενεργά και όχι απλά να είναι θεατής/ακροατής για να την «κάνει κτήμα» του (π.χ. στο μάθημα των Φυσικών Επιστημών), όπως σημειώνουν δυο σημαντικοί στοχαστές ο Wittgenstein & ο Bakhtin.

Wittgenstein, L. (1977). *Φιλοσοφικές έρευνες*. Μτφρ. Π. Χριστοδουλίδης, Αθήνα: Εκδ. Παπαζήση.

Bakhtin, M. (1981). *The Dialogic Imagination*. Austin: University of Texas Press.

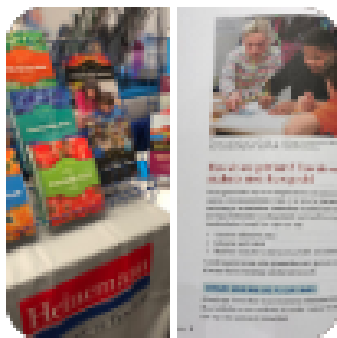
Η διδακτική προσέγγιση

↻ Heinemann Publishing Retweeted

Sue O'Connell @SueOConnellMath · Apr 1

Do we want our students to think math is all about memorization and correct answers, or do we want them to see math as reasoning, problem solving, and investigating? What we do in class impacts their skills & beliefs! Check out #MathInPractice! @HeinemannPub #ncsm2019

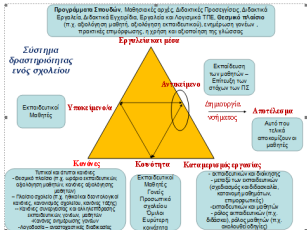

Josh Evans @joshev79

“The teaching strategies we choose will form our students’ beliefs about math.”

From the #MathInPractice Guide for Teachers. Take a...

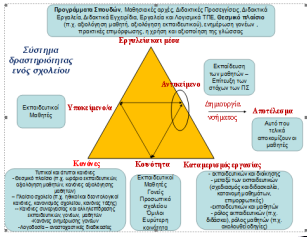

Η διδακτική προσέγγιση

“Engagement is likely the **most critical** component of teaching and learning. Students learn when they are **engaged in the lesson.**”

—Sue O’Connell and John SanGiovanni

Η διδακτική προσέγγιση

Με ποιους τρόπους την επιδιώκετε...

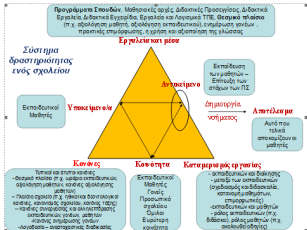
Robin Anderson Retweeted

Chrissy Newell @MrsNewell22 · Apr 23

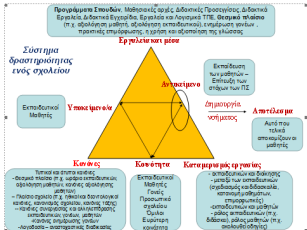
"Classroom management isn't about behavior control. It's about intellectual engagement." @PedroANoguera #NCSM18 #inspiringchange @MathEdLeaders

1 33 71

Αρχές/προσανατολισμοί για τη φύση της μαθησιακής διαδικασίας

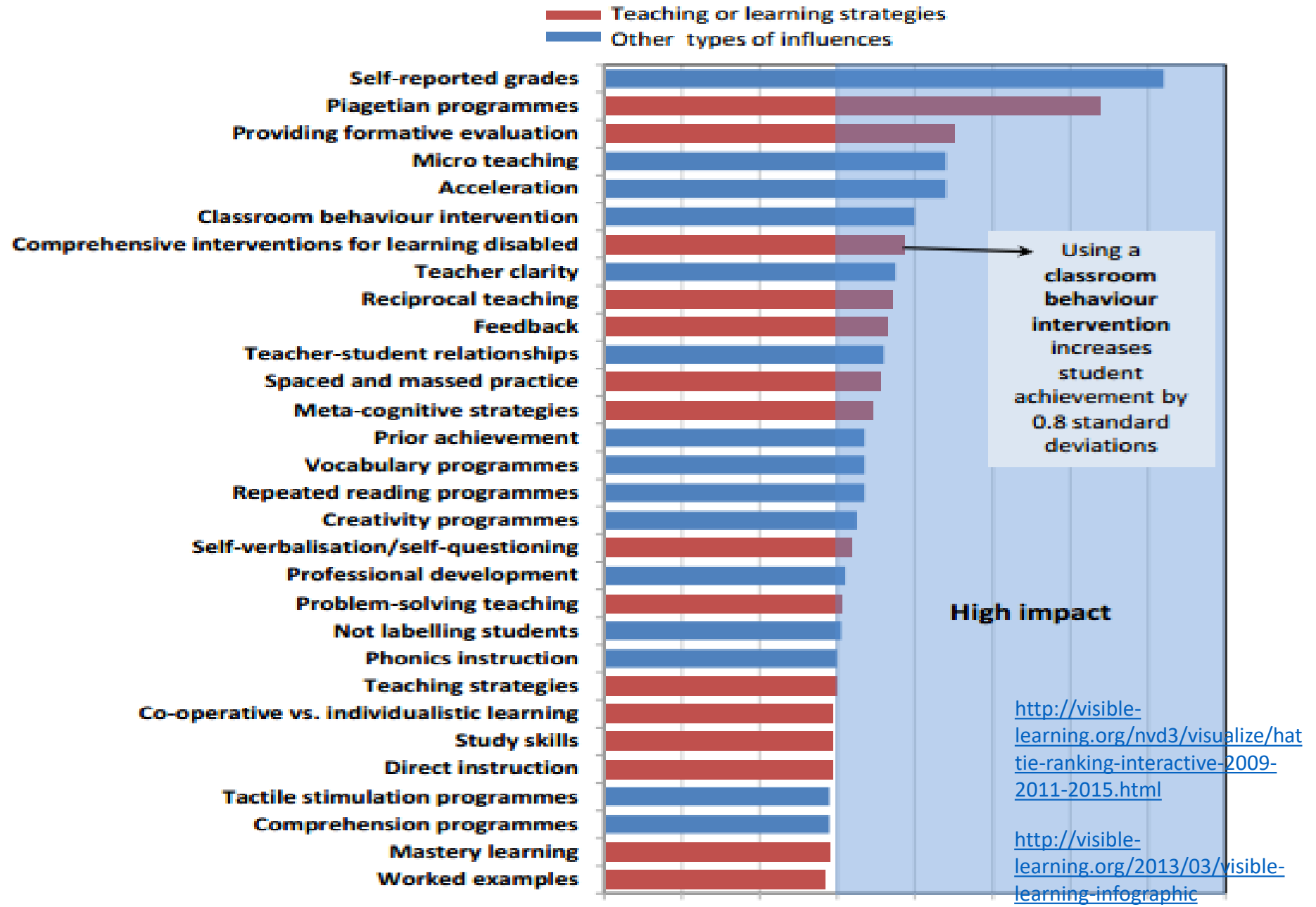
- Καθένας/καθεμιά έχει τη δυνατότητα να μάθει.**
- Μαθαίνουμε με διάφορους τρόπους, με βάση τις ικανότητές, τις προτιμήσεις, τα ενδιαφέροντά μας.
 - Η μάθηση λαμβάνει χώρα/καθίσταται αποτελεσματική διαμέσου διαδικασιών διερεύνησης, διερεύνησης, πειραματισμών και επίλυσης προβλημάτων.
 - Μάθηση προκύπτει μέσω της απόκτησης/οικειοποίησης δεξιοτήτων και γνώσεων, κατασκευής νοήματος και μεταφοράς του σε άλλα πλαίσια.
 - Η μάθηση είναι ενεργός διαδικασία, κοινωνική διαδικασία και λαμβάνει αποτελεσματικότερα χώρα διαμέσου συνεργασίας και (ποιοτικών) αλληλεπιδράσεων.
 - Η μάθηση λαμβάνει χώρα όταν νιώθουμε/αισθανόμαστε ασφαλείς, πιστεύουμε/ουν στον εαυτό μας/σε εμάς, μπορούμε να παίρνουμε ρίσκα/δοκιμάζουμε νέα πράγματα/δεν φοβόμαστε να κάνουμε λάθη.
 - Η μαθησιακή διαδικασία χρειάζεται να εμπεριέχει προκλήσεις, να έχει νόημα, στόχο και να εξασφαλίζει την εμπλοκή των συμμετεχόντων.
 - Η μάθηση περιλαμβάνει μεταγνωστικές και αναστοχαστικές διαδικασίες και απαιτεί από τους μαθητές να είναι υπεύθυνοι για την μάθησή τους.

Visible learning for teachers: Maximizing Impact on Learning (Hattie 2012)

- Σύμφωνα με το Hattie οι αποτελεσματικοί δάσκαλοι παρουσιάζουν τις ακόλουθες διαστάσεις στη διδασκαλία τους:
- Μπορούν να επιλέξουν τους πιο σημαντικούς τρόπους για να αναπαραστήσουν το αντικείμενο που θα διδάξουν.
 - Είναι ικανοί να δημιουργήσουν το κατάλληλο κλίμα για τη διδασκαλία
 - Παρακολουθούν τη διαδικασία της μάθησης και προσφέρουν ανατροφοδότηση σε όλους/ες τους/τις μαθητές/τριές τους
 - Επηρεάζουν τους διαδικαστικούς αλλά και τα πιο ουσιαστικούς επιδιωκόμενους/επιτεύξιμους μαθησιακούς στόχους.

Figure 1.3. The top 30 educational interventions on student achievement
 Based on the book Visible Learning (2009)

- 1 Be clear about what you want your students to learn
- 2 Tell your students what they need to know & show them what they need to be able to do
- 3 Use questions to check that your students understand things
- 4 Have students summarise new information in a graphical way
- 5 Give your students plenty of practice spaced out over time
- 6 Provide your students with feedback so they can refine their efforts
- 7 Allow time for every child to succeed
- 8 Get students working together in productive ways
- 9 Teach students 'strategies' as well as content
- 10 Nurture metacognition

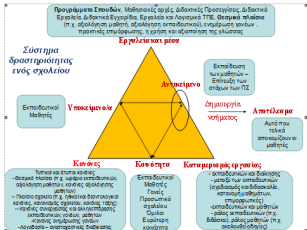
10 αποτελεσματικές διδακτικές πρακτικές που στηρίζονται σε ερευνητικά δεδομένα (1/2)

1. Θέτουμε ξεκάθαρους στόχους/Είμαστε ξεκάθαροι με το τι επιθυμούμε να μάθουν οι μαθητές μας.
2. Ενημερώνουμε τους μαθητές μας τι χρειάζεται να γνωρίζουν και τους δείχνουμε τι χρειάζεται να είναι ικανοί να κάνουν.
3. Χρησιμοποιούμε ερωτήσεις για να ελέγξουμε την κατανόηση των μαθητών μας.
4. Δίνουμε τη δυνατότητα στους μαθητές μας να συνοψίσουν τις νέες πληροφορίες με έναν διαγραμματικό τρόπο - δημιουργώντας εννοιολογικούς χάρτες / αναπαραστάσεις.
5. Δίνουμε στους μαθητές μας χρόνο, μέσω αποσβάνουσας καθοδήγησης, να κάνουν πρακτική στις νέες γνώσεις και δεξιότητες. Οι έρευνες δείχνουν ότι οι μαθητές τα καταφέρνουν καλύτερα όταν μετά από έναν ορισμένο χρόνο τους δίνεται η δυνατότητα να ασχοληθούν με πρακτικό τρόπο με το ίδιο θέμα.

- 1 Be clear about what you want your students to learn
- 2 Tell your students what they need to know & show them what they need to be able to do
- 3 Use questions to check that your students understand things
- 4 Have students summarise new information in a graphical way
- 5 Give your students plenty of practice spaced out over time
- 6 Provide your students with feedback so they can refine their efforts
- 7 Allow time for every child to succeed
- 8 Get students working together in productive ways
- 9 Teach students 'strategies' as well as content
- 10 Nurture metacognition

10 αποτελεσματικές διδακτικές πρακτικές που στηρίζονται σε ερευνητικά δεδομένα 2/2/

6. Προσφέρουμε στους μαθητές μας ανατροφοδότηση έτσι ώστε να μπορούν να βελτιώσουν την προσπάθειά τους και τις πρακτικές τους.
7. Διαθέτουμε τον απαραίτητο χρόνο που χρειάζεται κάθε παιδί για να πετύχει/να βιώσει το αίσθημα της επιτυχίας.
8. Ενθαρρύνουμε και προωθούμε την από κοινού/ομαδική εργασία των μαθητών μας με κατάλληλα μαθησιακά έργα, κατάλληλη καθοδήγηση και άλλους παραγωγικούς τρόπους.
9. Διδάσκουμε στους μαθητές μας στρατηγικές, όπως βέβαια και περιεχόμενο.
10. Καλλιεργούμε τις μεταγνωστικές τους δεξιότητες.

A Tale of Two classrooms

Δεν είναι τόσο απλό όσο φαίνεται!

Classroom A

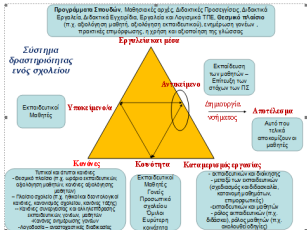
Teacher knows everything.
 Mistakes = ☹
 Teacher Questions.
 Kids listen.
 Goal is good grades.
 Memorize Facts.
 Finish Pages.
 One Size Fits All.
 Rules enforced.

good for robots

Classroom B

Teacher as learner.
 Mistakes = Learning
 Kids Question.
 Kids think.
 Goal is learning.
 Solve Problems.
 Create.
 One Size Fits EACH.
 Rules unnecessary.

great for kids

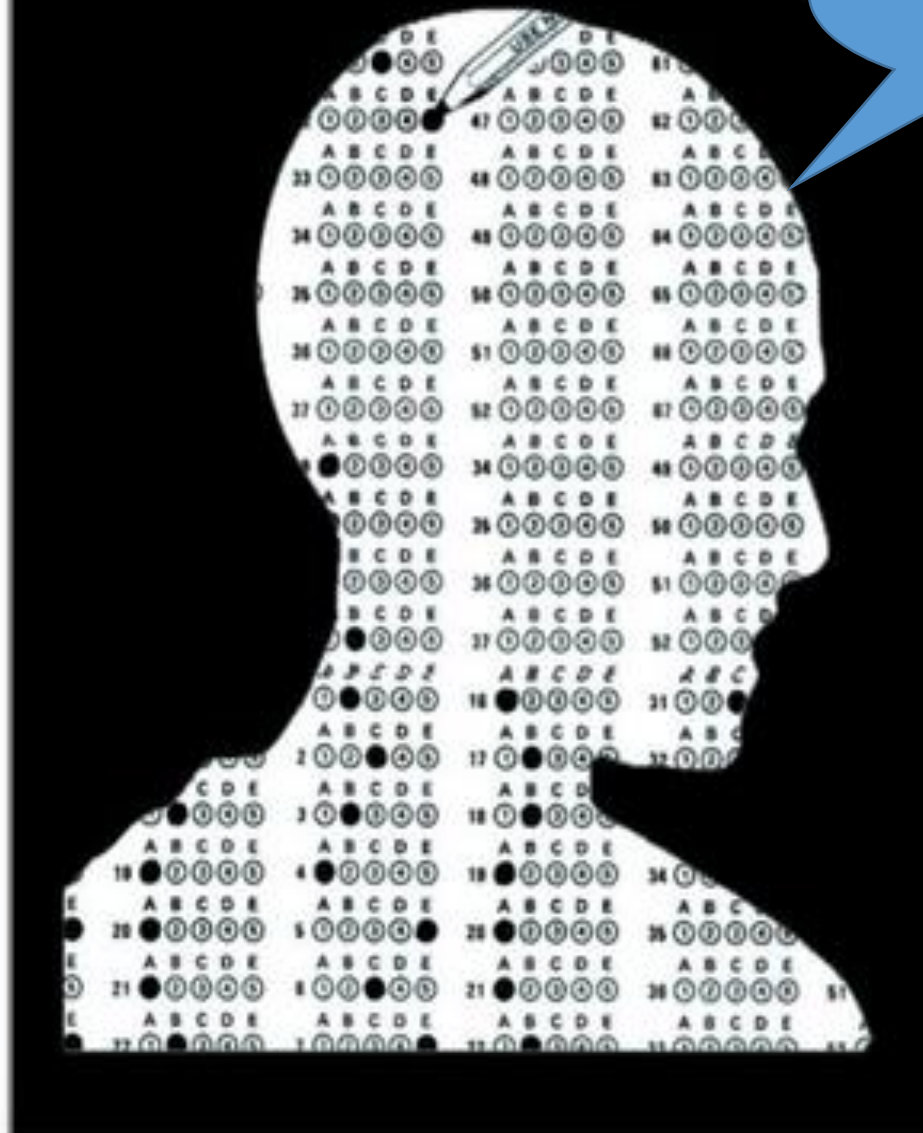

Learning

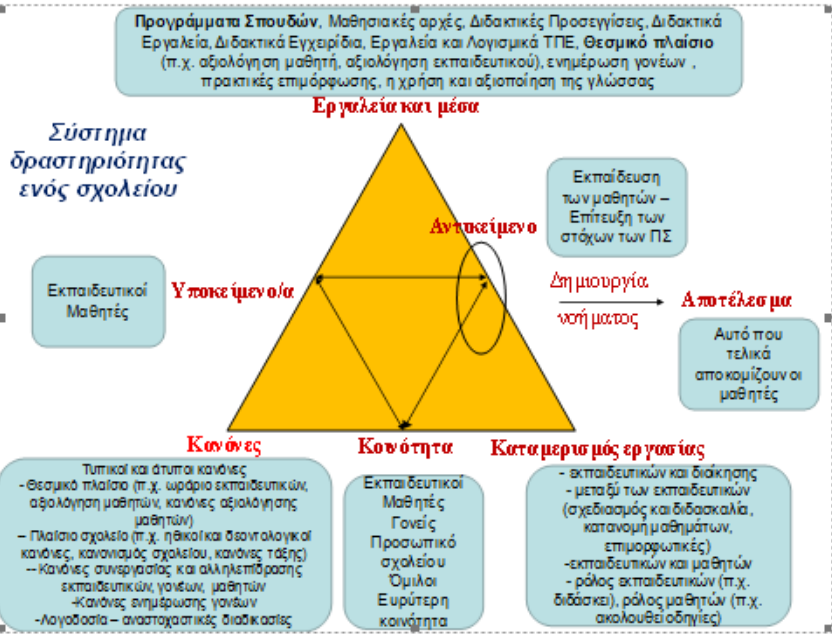

“Education is not preparation for life; education is life itself.” *John Dewey*

Testing

Δεν είναι τόσο απλό όσο φαίνεται!

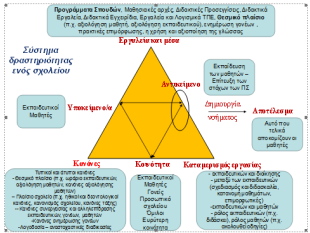
Δεν είναι τόσο απλό όσο φαίνεται!

Dylan William @dylanwilliam

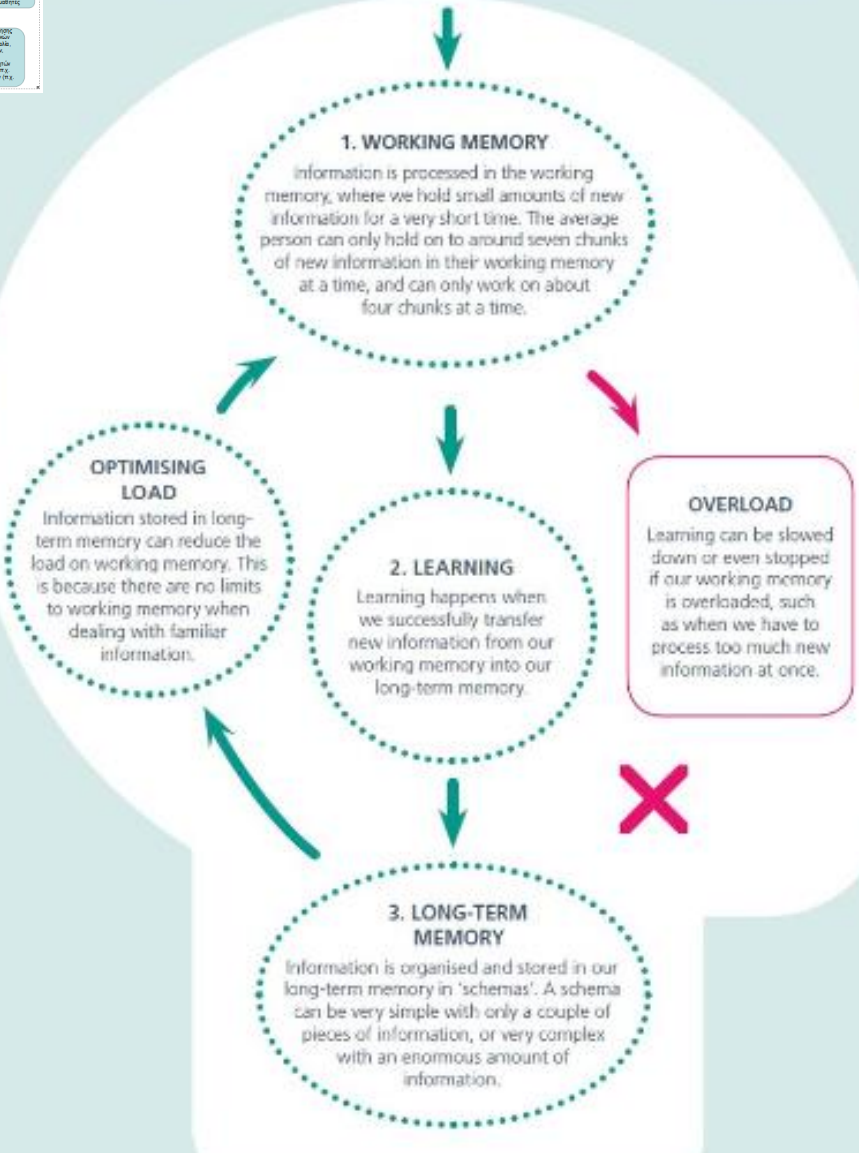
I've come to the conclusion Sweller's Cognitive Load Theory is the single most important thing for teachers to know bit.ly/2kouLOq

7:16 PM - Jan 26, 2017

644 436 people are talking about this

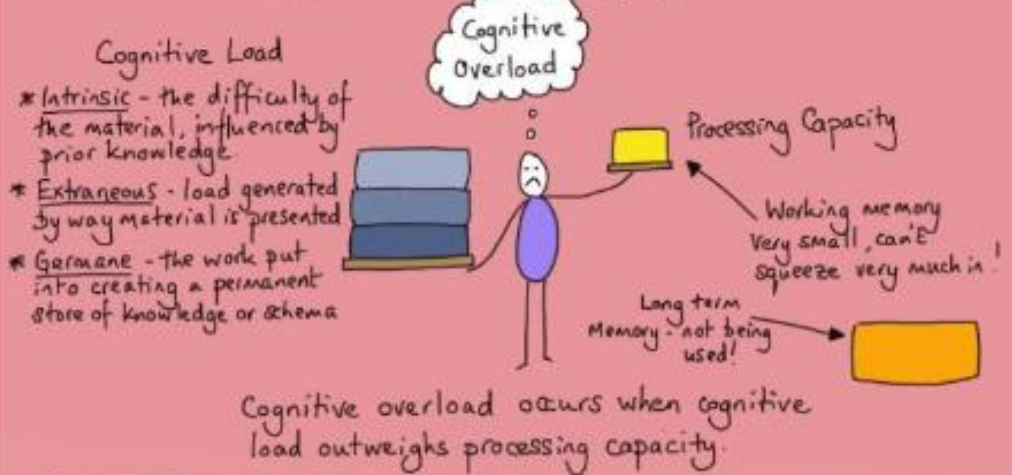
NEW INFORMATION
The human brain can only process a small amount of new information at once.

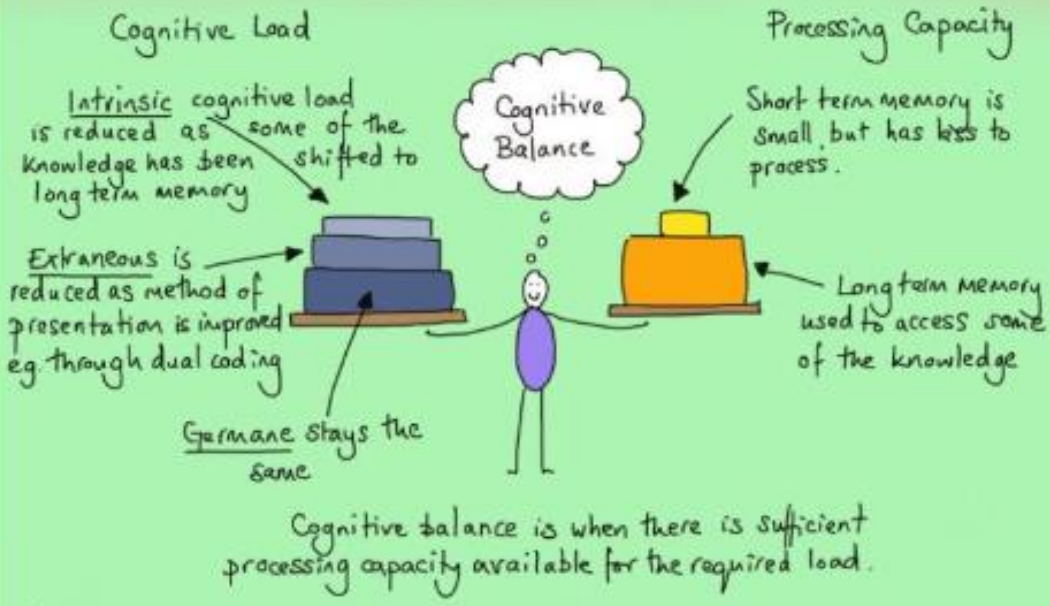
STORED INFORMATION
The human brain can process large amounts of stored information at once.

Copyright © 2018

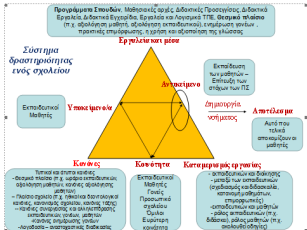
COGNITIVE LOAD THEORY
a short guide for teachers
by @ImpactWales

- Reduce Cognitive Load for learners →
- ① Use deliberate practice to shift some of the knowledge to long term memory & free up space in working memory.
 - ② Present new material effectively to reduce load, e.g. dual coding - use text & pictures to illustrate.

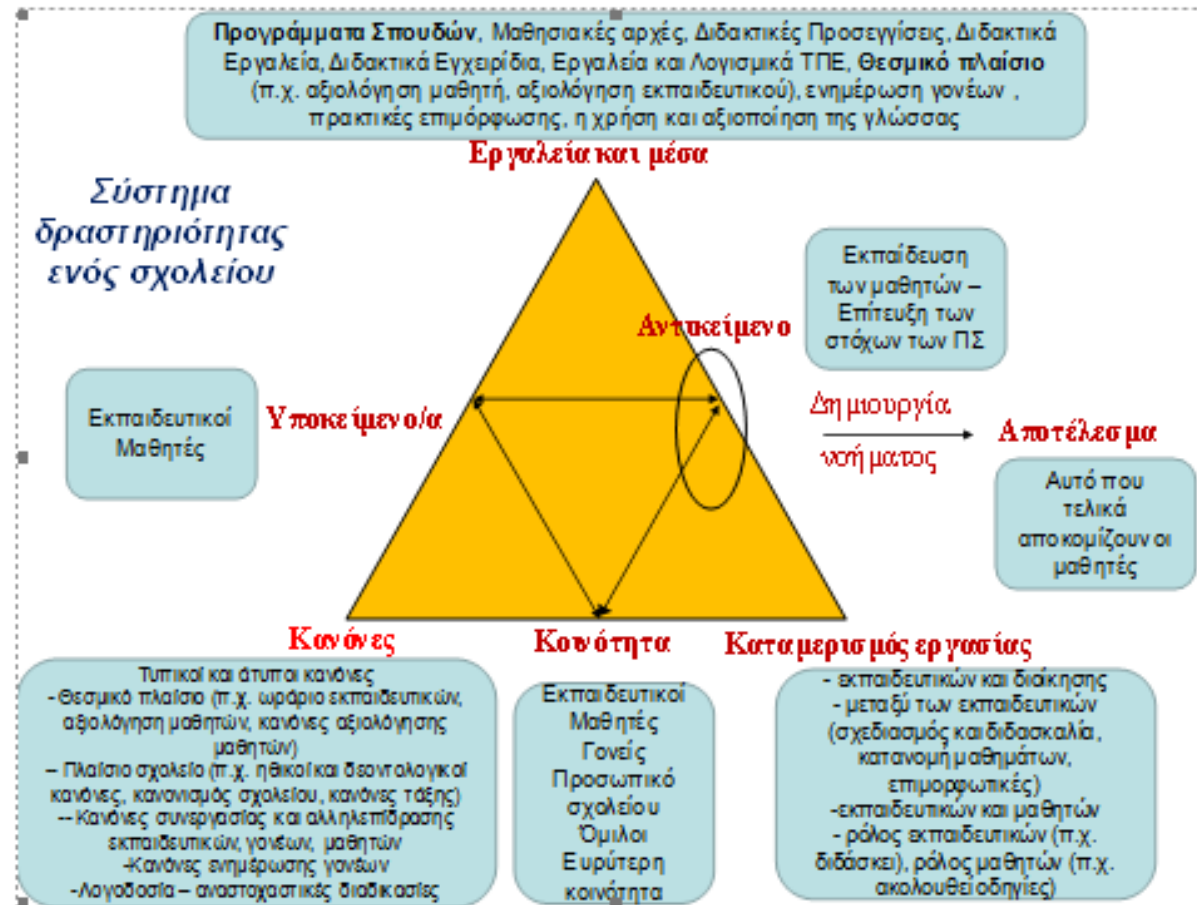
For support to make research part of your school improvement process enquiries@impact.wales

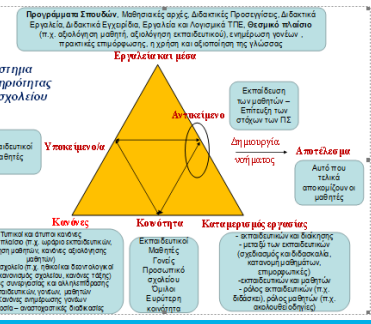

In Outstanding Schools

staff **TALK** about learning.
 staff **OBSERVE** each other's learning.
 staff **PLAN, OBSERVE, MONITOR & EVALUATE** their work **TOGETHER**.
 staff **LEARN** from each other.

Οι αλληλεπίδρασεις - Τα επικοινωνιακά ρεπερτόρια

THE LANGUAGE YOU USE WITH YOUR STUDENTS PLAYS A BIG ROLE IN THEIR ABILITY TO LEARN

ASCD INSERVICE

«Θα επικοινωνήσουμε λίγο;»

ΑΡΧΙΚΗ ΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

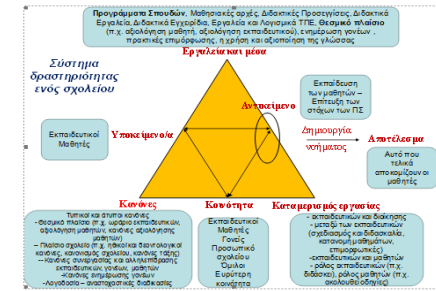
Ενότητα: «Τα στερεά, τα υγρά, και τα αέρια σώματα»		Μάθημα: «Τα στερεά, τα υγρά, και τα αέρια II» Βιβλίο: «Φυσικές Επιστήμες» - Ε΄ Τάξη	Δραστηριότητα: «Πειραματιζόμαστε για να ανακαλύψουμε και άλλες ιδιότητες των υγρών»
1	Δάσκαλος:	Ποιος θα μου πει τι ζητάει αυτή η εργασία. <i>Τι ζητάει η άσκηση, διαβάστε και πείτε μου. Εσύ τι θέλεις;</i>	
2	Μαθητής:	Τα δοχεία.	
3	Δάσκαλος:	Τι ζητάει η άσκηση; Διαβάστε λίγο τα βήματα της ενότητας και ρωτήστε τι ζητάει η άσκηση. <i>Ρωτάω για να μου απαντήσετε;</i> Επωνυμάκης. <i>(απευθύνεται σε μαθητή με το επώνυμό του)</i>	
4	Επωνυμάκης	Αδειάζουμε-	
5	Δάσκαλος:	(διακόπτει) Τι σου ζητάει ρε; <i>Άστο το αδειάζουμε. Τι σου ζητάει να κάνεις;</i>	
6	Επωνυμάκης	Ζητάει...	
7	Δάσκαλος:	Ναι. Να πάρεις το νερό που είναι στο ένα δοχείο και να το κάνεις τι;	
8	Επωνυμάκης	Να το...και να το ρίξω...	
9	Δάσκαλος:	<i>Ποιος μπορεί να μου πει; Έλα!</i>	
10	Θανάσης:	Και να ...να ρίξουμε το ...	
11	Δάσκαλος:	Κάντε ησυχία εκεί, εδώ εδώ!	
12	Αγγελική:	Να δούμε το σχήμα που παίρνει το νερό;	
13	Δάσκαλος:	Ζητάει να πάρετε αυτό <i>(δείχνει το δοχείο)</i> και να το κάνετε τι; Να πάρετε. <i>Πές το!</i>	
14	Αγγελική:	Ε...	
15	Δάσκαλος:	Και να το ρίξουμε... <i>(φορτικά)</i>	
16	Αγγελική:	Να το ρίξουμε στα τρία διαφανή δοχεία.	
17	Δάσκαλος:	Και να το ρίξετε λοιπόν. <i>Είναι ήδη στο ένα, να το ρίξετε δηλαδή στα άλλα δυο και στη συνέχεια να παρατηρήσετε τι; Να σου πω...[3δ] θα επικοινωνήσουμε λίγο; Στη συνέχεια σας ζητάει να παρατηρήσετε τι Γεωργία;</i>	
18	Γεωργία:	Το σχήμα που παίρνει το νερό σε κάθε δοχείο.	

Διευκρινίσεις για την πραγματοποίηση δραστηριότητας

«... για να φτάσω λοιπόν στη λύση ενός προβλήματος, δε χρειάζεται να ακολουθήσω ένα δρόμο και ούτε υπάρχει ένας σωστός δρόμος...»		
1	Δάσκαλος:	Μια, δυο, τρεις, τέσσερις ομάδες που έχετε τελειώσει, δεν μιλάτε καθόλου. Έναν εκπρόσωπο κι από εδώ. Κυκλικά είπαμε ο εκπρόσωπος. Λοιπόν ας ξεκινήσουμε (λέει το όνομα ενός παιδιού). Όλοι ακούμε τι λέει κάθε ομάδα.
2	Μαθητής:	(ως εκπρόσωπος ομάδας) Θα δέσουμε στο ελατήριο το σπάγκο από τη μια άκρη του (παράλληλα δείχνει με τα υλικά τι θα κάνουν) θα βάλω τον συνδετήρα από την άλλη. Στην άλλη άκρη του σπάγκου θα βάλουμε το συνδετήρα από την άλλη πλευρά και μετά θα προσθέσουμε το συνδετήρα στο σώμα που θέλουμε να μετρήσουμε.
3	Δάσκαλος:	Πες το μου απλά! Πες το στα παιδιά απλά; Τι θα κάνεις; Πώς; Τι πρόκειται να κοιτάξεις για να δεις ποιο είναι πιο βαρύ;
4	Μαθητής 1:	(συμπληρώνοντας-βοηθώντας τον εκπρόσωπο της ομάδας του) Θα κοιτάξω το μήκος του ελατηρίου.
5	Δάσκαλος:	Θα βάλει λοιπόν τα αντικείμενα που; Πάνω στο...; Στην άκρη του...;
6	Μαθητής 1:	Σε ...του συνδετήρα.
7	Δάσκαλος:	Ωραία! Εκεί. Ωραία! Πώς θα μετρήσεις το μήκος του ελατηρίου που λες;
8	Μαθητής:	(ομιλεί ο εκπρόσωπος της ομάδας) Πόσο...πόσο περισσότερο, όταν τεντώνεται το ελατήριο θα το μετρήσουμε με τον χάρακα.
9	Δάσκαλος:	Και σε ποια περίπτωση είναι πιο βαρύ ένα σώμα; Όταν τεντώνεται το ελατήριο περισσότερο ή λιγότερο;
10	Μαθητής 1:	Περισσότερο.
11	Δάσκαλος:	Λοιπόν πάμε ν' ακούσουμε μια τελείως διαφορετική άποψη από αυτή την ομάδα. Ποιος θα διαβάσει τα βήματα που σχεδιάσατε να κάνετε για να λύσετε το πρόβλημα;
12	Μαθήτρια:	(ως εκπρόσωπος της ομάδας) Θα φτιάξουμε μια ζυγαριά. Θα περά...
13	Δάσκαλος:	Ακούω, πιο δυνατά λιγάκι.
14	Μαθητής:	(μιλάει πιο δυνατά) Θα περάσουμε τη μια θηλειά του σπάγκου στο χάρακα. Έπειτα, θα βάλουμε την πλαστελίνη στο ένα άκρο του χάρακα και την μπαταρία στο άλλο άκρο. Ύστερα, θα σηκώσουμε το σπάγκο και θα δούμε πιο είναι πιο βαρύ.
15	Δάσκαλος:	Να το δούμε λίγο αυτό; Να το κάνουμε; Είναι μια διαφορετική ιδέα. Εεε; Σηκωθείτε τρία παιδιά από την ομάδα όρθια. Να δούμε και κατά πόσο εφαρμόζεται η ιδέα μας έτσι; (τα παιδιά σηκώνονται – ο δάσκαλος απευθύνεται στην ομάδα)

Προσεγγίζοντας την εκπαιδευτική ομάδα

Τοδούλου Μίνα) (Υλικό για τις σχέσεις – Μείζον πρόγραμμα επιμόρφωσης)

Σχήμα 1: Αλληλοσυνδεόμενες αρχές λειτουργίας της ομάδας (ενδεικτικά).

Επίπεδο πολυπλοκότητας

Ανάλογα με το μέγεθος της ομάδας διαμορφώνεται διαφορετική ατμόσφαιρα, διαφοροποιείται ο ρόλος του εκπαιδευτή-συντονιστή και ακολουθείται διαφορετική διαδικασία.

στην περίπτωση του ατόμου μπορούν να θεωρηθούν ως υποσυστήματα διάφορες όψεις της λειτουργίας του, όπως βιολογικές, ψυχοκοινωνικές, πολιτισμικές, οικονομικές (προσαρμογή από διάγραμμα Βασιλείου Γ., 1987).

Z. Ευρύτερη Κοινωνία

(όπου εντάσσεται ο οργανισμός και η τοπική και σχολική κοινότητα)

Στ. Οργανισμός

(π.χ. ΥΠΔΒΠΘ, όπου εντάσσονται σχολεία, επιμορφωτικά προγράμματα κλπ.)

E. Ευρύτερη Κοινότητα

(δήμος όπου εντάσσονται σχολείο, οικογένειες παιδιών, κλπ.)

Δ. Σχολική Κοινότητα

(όπου λειτουργούν κι άλλες ομάδες δασκάλων με παιδιά, και δασκάλων ή παιδιών μεταξύ τους)

Γ. Εκπαιδευτική ομάδα

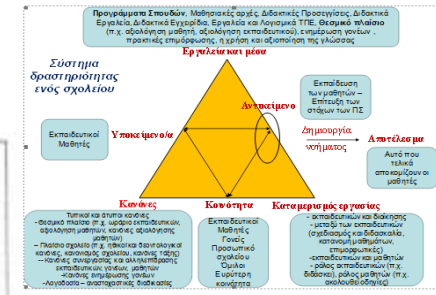
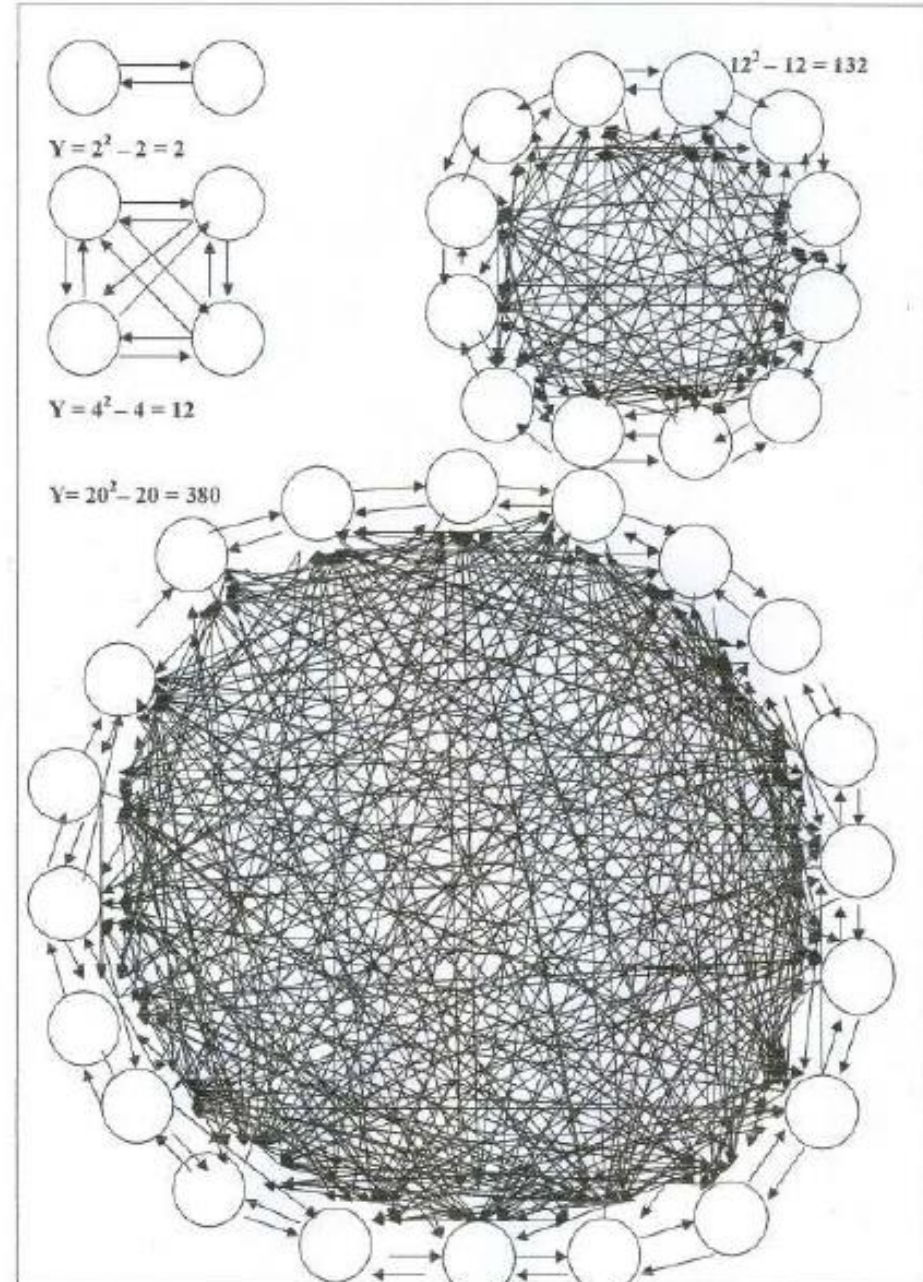
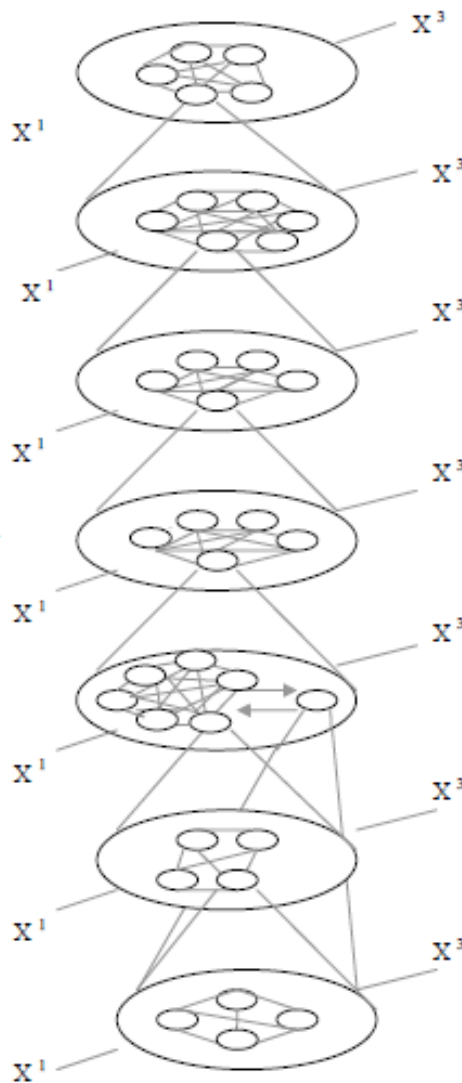
(ολομέλεια παιδιών τμήματος με τον δάσκαλό τους)

B. Μικρή ομάδα

(υπο-ομάδα παιδιών στην τάξη, ή υποομάδα εκπαιδευτικών που συνεργάζονται)

A. Ατομο

(παιδί, δάσκαλος)

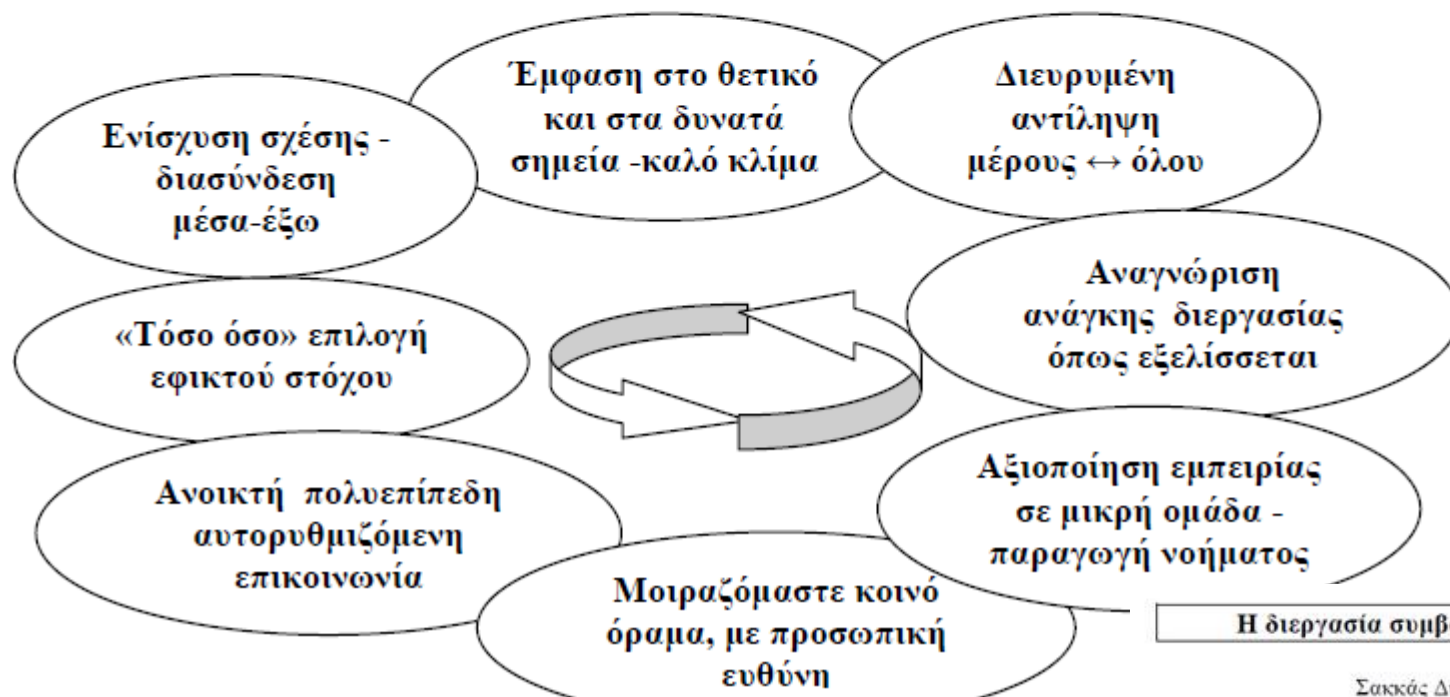

Σχήμα 2: Ενδεικτική ιεραρχημένη διάταξη επιπέδων διεργασίας, στα οποία

Στοιχεία Πυξίδας για την Αξιοποίηση της Δυσκολίας σε ομάδες της σχολικής κοινότητας

Μίνα Πολέμη-Τοδούλου

Τι είναι αυτό που βοηθά όταν παρουσιάζονται έντονες δυσκολίες και κρίση σε ένα κοινωνικό σύστημα, όπως η εκπαιδευτική ομάδα σε ένα πρόγραμμα επιμόρφωσης, οι ομάδες παιδιών, εκπαιδευτικών ή στελεχών διοίκησης στο σχολείο, οι σχολικές επιτροπές ή συμβούλια και η ευρύτερη σχολική κοινότητα; Ποιά είναι κάποια βασικά σημεία/πηγές;

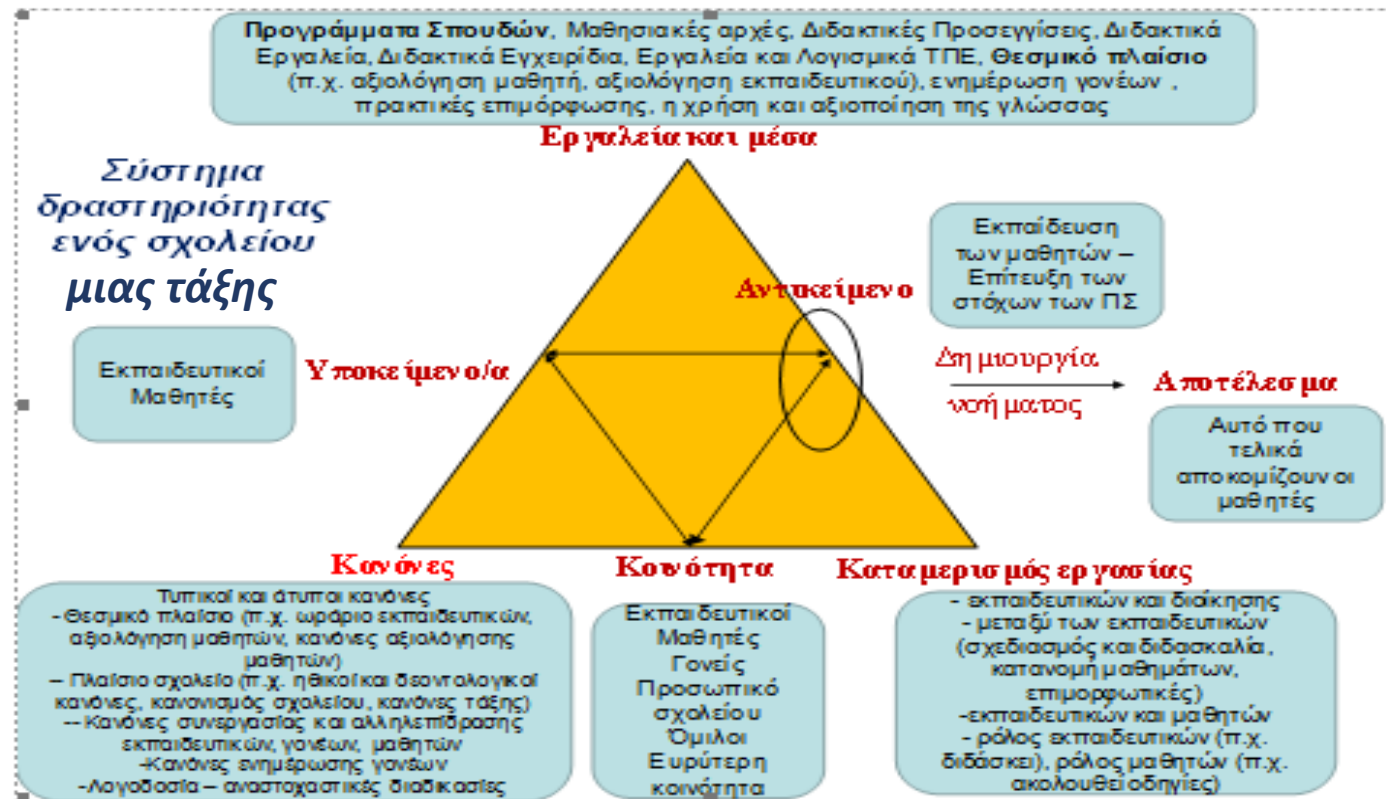

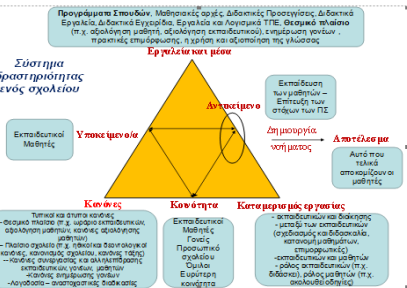
Σακκάς Διονύσης και Μπαρδάνης Γεώργιος⁵

Η διεργασία συμβολαίου για τις σχέσεις στη σχολική τάξη είναι μια συμφωνία αφενός μεταξύ του δασκάλου και μαθητών, και αφετέρου των μαθητών μεταξύ τους. Απαιτεί πλαίσιο που ευνοεί τη δημιουργία ενός συγκινησιακού κλίματος ασφάλειας και εμπιστοσύνης ανάμεσα στο δάσκαλο και τους μαθητές.

8

Κοινότητα: Οι γονείς

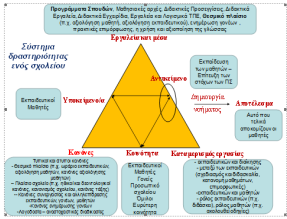

Κάθε μαθητής/τρια μπορεί να μάθει μαθηματικά σε υψηλό επίπεδο.

Οι μαθητές/τριές μας πιστεύουν ότι όλοι μπορούν να τα καταφέρουν/τα καταφέρνουν.

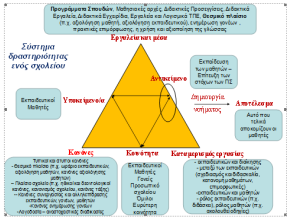
"one of the most DAMAGING MATHEMATICS MYTHS PROPAGATED IN CLASSROOMS AND HOMES IS THAT MATH IS a GIFT, THAT SOME PEOPLE are naturally GOOD at MATH and some are NOT."

-JO BOALER

7 Common Classroom Management Approaches That Work Against Us

- Misconception 1: Teachers Must Retain All the Power in the Room
- Misconception 2: Classroom Rules Ensure Good Behavior
- Misconception 3: I Shouldn't Have to Motivate My Students
- Misconception 4: Conditional Praise Is Necessary and Effective
- Misconception 5: Giving Warnings and Asking for Excuses Are Acceptable Strategies
- Misconception 6: Administrators and Parents Can Take Care of Discipline
- Misconception 7: Kids Will Not Learn Without Negative Consequences

10

Βασικοί προσανατολισμοί

«Συνεργατική διερεύνηση» -
«διαχείριση τάξης»

Δραστηριότητα: Συνεργατική διερεύνηση & διαχείριση τάξης: προσανατολισμοί

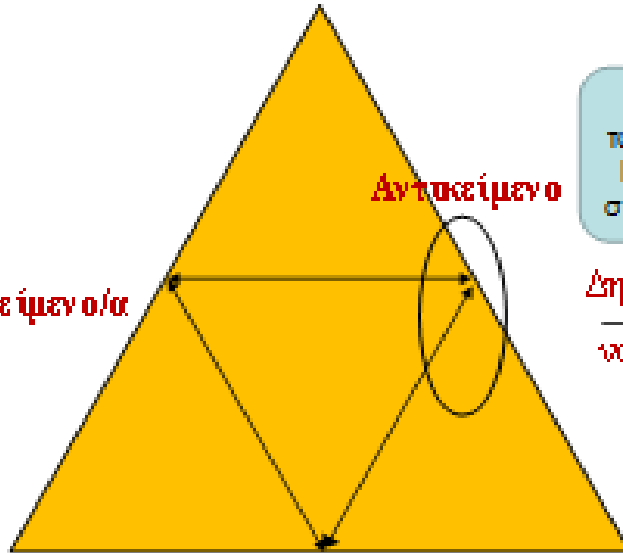
Προγράμματα Σπουδών, Μαθησιακές αρχές, Διδακτικές Προσεγγίσεις, Διδακτικά Εργαλεία, Διδακτικά Εγχειρίδια, Εργαλεία και Λογισμικά ΤΠΕ, Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. αξιολόγηση μαθητή, αξιολόγηση εκπαιδευτικού), ενημέρωση γονέων, πρακτικές επιμόρφωσης, η χρήση και αξιοποίηση της γλώσσας

Εργαλεία και μέσα

Σύστημα δραστηριότητας ενός σχολείου

Εκπαιδευτικοί
Μαθητές

Υποκειμενολογία

Εκπαίδευση των μαθητών - Επίτευξη των στόχων των ΠΣ

Δημιουργική νοήματος

Αποτέλεσμα

Αυτό που τελικά αποκομίζουν οι μαθητές

Κανόνες

- Τυπικοί και άτυποι κανόνες
- Θεσμικό πλαίσιο (π.χ. ωράριο εκπαιδευτικών, αξιολόγηση μαθητών, κανόνες αξιολόγησης μαθητών)
- Πλαίσιο σχολείο (π.χ. ηθικοί και δεοντολογικοί κανόνες, κανονισμός σχολείου, κανόνες τάξης)
- Κανόνες συνεργασίας και αλληλεπίδρασης εκπαιδευτικών, γονέων, μαθητών
- Κανόνες ενημέρωσης γονέων
- Λογοδοσία - αναστοχαστικές διαδικασίες

Κοινότητα

Εκπαιδευτικοί
Μαθητές
Γονείς
Προσωπικό σχολείου
Όμιλοι
Ευρύτερη κοινότητα

Καταμερισμός εργασιών

- εκπαιδευτικών και διδασκάλων
- μεταξύ των εκπαιδευτικών (σχεδιασμός και διδασκαλία, κατανομή μαθημάτων, επιμορφωτικές)
- εκπαιδευτικών και μαθητών
- ρόλος εκπαιδευτικών (π.χ. διδάσκει), ρόλος μαθητών (π.χ. ακολουθεί οδηγίες)

- Η μάθηση είναι πλαισιακή
- Κοινότητες πρακτικής
- Η μαθησιακή διαδικασία ως ενεργός συμμετοχή
- Η μαθησιακή διαδικασία ως μετασχηματισμός της συμμετοχής
- Η μαθησιακή διαδικασία ως πράξη
- Τα εργαλεία και τα τεχνουργήματα ως πολιτισμικοί πόροι
- Κανόνες, πρότυπα, πιστεύω
- Ιστορία
- Κλίμακες μελέτης της γνωστικής διαδικασίας
- Αλληλεπίδραση
- Οι ταυτότητες και η οικοδόμηση του εαυτού

Αναστοχασμός

- Κάτι που κρατάμε από τη συνάντηση

.....

.....

.....

Ένας απροσδόκητος επισκέπτης φτάνει στην τάξη σας

Ας υποθέσουμε πώς ένας απροσδόκητος επισκέπτης φτάνει στην τάξη μας και παρακολουθεί τις εργασίες της.

- Ποιες λέξεις θα θέλαμε να χρησιμοποιεί ο επισκέπτης, **όταν περιγράφει πώς αισθάνεται μέσα στην τάξη μας** κατά τη διάρκεια του μαθήματος;

.....
.....

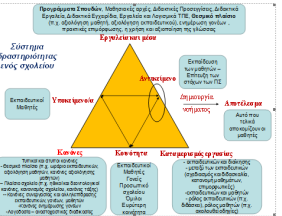
- Πώς θα θέλαμε οι μαθητές μας **να περιγράψουν την τάξη τους** σε αυτόν τον επισκέπτη;

.....
.....

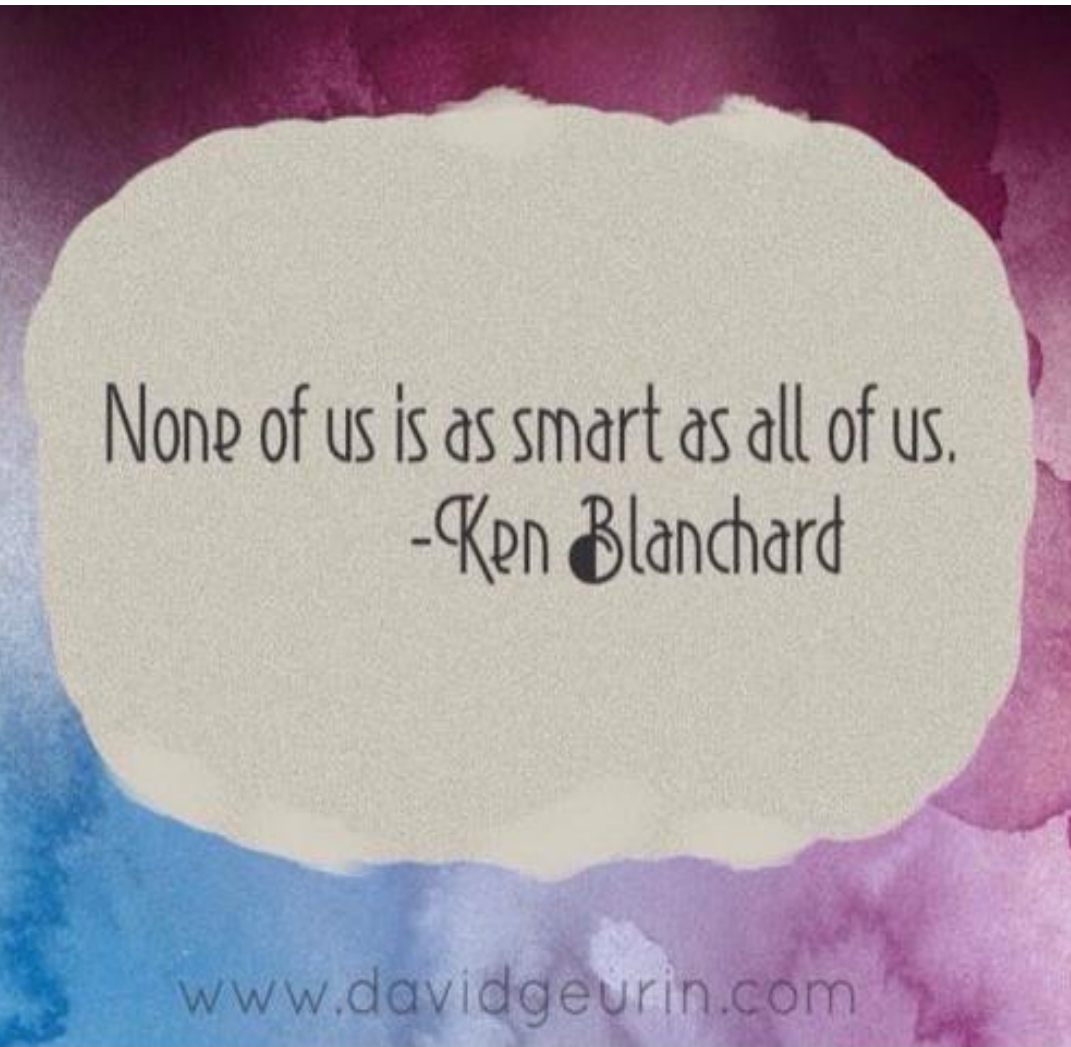
Συνεργατική διερεύνηση – Οικοδόμηση θετικής κουλτούρας στο σχολείο και στις τάξεις

Συνεργατική διερεύνηση
σε όλα τα επίπεδα

Συνεργατική ηγεσία

 Ο χρήστης Travis Jordan έκανε Retweet

David Geurin @DavidGeurin · 4 ώρες

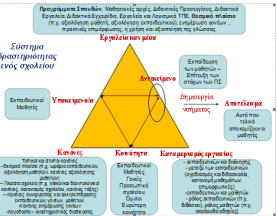
Collective ownership is the most powerful kind. When we are interdependent, we count on each other, believe in each other, lift each other up, and create a dynamic learning environment that can't be stopped. #FutureDriven #JoyfulLeaders #edchat

 Μετάφραση από Αγγλικά

Coming together is a beginning
Keeping together is progress
Working together is success

-Henry Ford

www.davidgeurin.com | @DavidGeurin

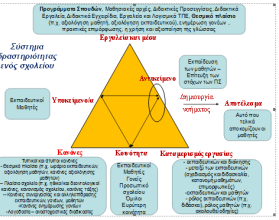
Συνεργατική ηγεσία

Teacher Efficacy → Belief of one's own ability to promote positive change for students

Collective Teacher Efficacy → Beliefs of teacher group about **collective ability** to promote successful student outcomes within their school

Research has shown that when teachers work together and learn from each other, this collaboration results in rising student achievement.

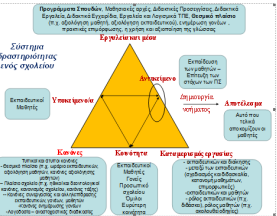
Συνεργατική διερεύνηση: Οι από κοινού
συμφωνημένοι προσανατολισμοί μιας σχολικής
κοινότητας

Πνευματική διερεύνηση μπορεί να σημαίνει...

- φωνή για όλους
- νόημα για τον καθένα/νόημα για όλους
- συμπερίληψη

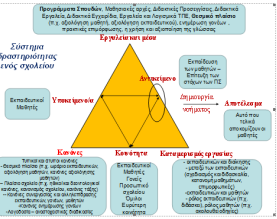

Συνεργατική διερεύνηση σημαίνει ... αναστοχασμός επί των διδακτικών και εν γένει επί των πρακτικών μας

Σε ποιο επίπεδο?

We do not learn from experience... we learn from reflecting on experience.

- John Dewey

Σε ποιο επίπεδο?

**“All teaching is culturally responsive.
The question is to whose culture you
are responding.”**

- Zaretta Hammond

Interview on Cult of Pedagogy podcast, September 10, 2017

@NicoleBridge1

@DingleTeach

#NCTMSD2019

#InspireMathCulture

Μερικές από τις παιδαγωγικές αρχές που διατυπώνουν οι κοινωνικοπολιτισμικά προσανατολισμένες θεωρήσεις είναι:

- Το κοινωνικό, πολιτισμικό και εκπαιδευτικό περιβάλλον δεν διευκολύνει ή παρακωλύει απλά τη μάθηση. Οι κοινωνικές οργανωτικές διαδικασίες είναι έμφυτο χαρακτηριστικό της μάθησης.
- Το νόημα που δημιουργείται από τους μαθητάνοντες (π.χ. σε μια συγκεκριμένη τάξη) είναι πάντα συνταιριασμένο με τοπικές, πλαίσιακές, κοινωνικές και πολιτισμικές πρακτικές.
- Η γλώσσα δε λειτουργεί σε απομόνωση. Σε συγκεκριμένα πλαίσια παράγονται συγκεκριμένα νοήματα, όπου κοινωνικές προσδοκίες και μη γλωσσικά συμβόλαια παίζουν καθοριστικό ρόλο.

Η συνεργατική διερεύνηση ως ένας επιθυμητός πολυπαραμετρικός προσανατολισμός

- Η διερεύνηση ως οργανωτική αρχή των δραστηριοτήτων του αναλυτικού προγράμματος (εξασφάλιση της ενεργούς συμμετοχής όλων μαθητών/εκπαιδευτικών).
- Δημιουργία συνεργατικών κοινοτήτων μάθησης (σε όλα τα επίπεδα).
- Δραστηριότητες που στοχεύουν να βοηθήσουν του μαθητές στις επιθυμητές χρήσεις γλώσσας/λόγου. Προσανατολισμός στο λόγο. (π.χ. αξιοποίηση διαλογικών στρατηγικών για την προσφορά κατάλληλων σκαλωσιών μάθησης).
- Ενασχόληση των μαθητών με τις διαδικασίες σκέψης τους και των συμμαθητών τους/γενικά της κοινότητας της τάξης (μεταγνωστική ενημερότητα).
- Οι μαθητές & οι εκπαιδευτικοί ως ερευνητές των πρακτικών τους (η κριτική, η αναστοχαστική και η μετασχηματιστική φύση της διδακτικής και της ερευνητικής διαδικασίας).

Danny Steele @SteeleThoughts · 1 ώρα

The best classroom management plan, always has been, and always will be... a good lesson.

Μετάφραση από Αγγλικά

1 13 32

Jeff Veal @heffrey · 3 Ιουλ

Classroom management isn't control. It's about engagement, building relationships, & coaching kids to self regulate. #Leadupchat #edchat

Μετάφραση από Αγγλικά

Classroom management is not about having the right rules...
... it's about having the right relationships.

@SteeleThoughts

www.learningpowerkids.com

Vic Goddard

Συνεργατική διερεύνηση

Brad Weinstein @WeinsteinEdu · Jan 18

If you discipline or correct a child, be sure to make it a priority to look for something positive to even it out. No one grows only with criticism.

#relationships #teachergoals

2 123 371

4 Non-Negotiables for Schools

1. They are a welcoming and warm environment.
2. They develop students as good people and learners.
3. They model the learning they expect from their students.
4. They stoke curiosity, not extinguish it.

Συνεργατική
διερεύνηση?

**If a child is off-task,
perhaps the problem is
not the child, but the task.
- Alfie Kohn**

No Significant

LEARNING

Occurs without
a significant

RELATIONSHIP!

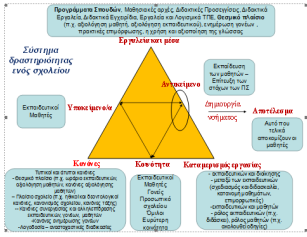
Συνεργατική
διερεύνηση

The best discipline program is
an engaged classroom.

Συνεργατική
διερεύνηση

"Great classrooms are characterized by positive, open relationships, mutual respect, and a shared responsibility for the learning process"

Robert John Meehan - American Educator

**Take a comprehensive approach
to teaching by equally valuing
emotional, social, soulful, and
academic learning.**

**Capture your students' hearts,
spirits, minds, and manners—
equally and always!**

The Firm, Fair, Fascinating Facilitator
RewardingEducation.com

“

Το καλύτερο πράγμα που μπορούν να κάνουν οι γονείς για τα παιδιά τους/οι εκπαιδευτικοί για τους/τις μαθητές/τριές τους είναι να τους διδάξουν να αγαπούν τις προκλήσεις, να κινητοποιούνται από τα λάθη, να ευχαριστιούνται την προσπάθεια, να επιμένουν στη μάθηση.

-Carol Dweck

Βιβλιογραφία

- Rogoff, B. (2008). Observing sociocultural activity on three planes: Participatory appropriation, guided participation, and apprenticeship. *Pedagogy and practice: Culture and identities*, 58-74.
- Bluestein, J. (2014). *Managing 21st Century Classrooms: How do I avoid ineffective classroom management practices?*(ASCD Arias). ASCD.
- Hardin, C. J. (2013). *Effective classroom management: Models and strategies for today's classrooms*. Pearson Higher Ed.
- Classroom Management Reimagined, September 2018 | Volume 76 | Number 1
<http://www.ascd.org/publications/educational-leadership/sept18/vol76/num01/toc.aspx>
- Engeström, Y. (1987). Learning by expanding: An activity-theoretical approach to developmental research. Helsinki: Orienta-Konsultit.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- Cole, M., & Engestrom, Y. (1993). A cultural-historical approach to distributed cognition. In G. Salomon (Ed.), *Distributed cognitions: Psychological and educational considerations* (pp. 1–46). New York: Cambridge University Press.
- Engestrom, Y., & Miettinen, R. (1999). Introduction. In Engestrom Y. Miettinen R. & Punamaki R. (eds): *Perspectives on Activity Theory*, Cambridge University Press.

Ευχαριστώ!

